KLUB PŘÁTEL HORNICKÉHO MUZEA V OSTRAVĚ, z.s.

KLUB PŘÁTEL HORNICKÉHO MUZEA V OSTRAVĚ, z. s.
Areál Landek Parku-Hornické muzeum
Pod Landekem č. 64, Petřkovice
725 29 OSTRAVA

LANDEK PARK

K P H M O

HORNICKÝ ZPRAVODAJ

IV. čtvrtletí 2021

Ostravsko-karvinské doly, koncern Ostrava
OKR – DŮL STAŘÍČ, k. p., STAŘÍČ (1980)
závod 2 – lokalita Staříč

Zdroj: archív Petr Kubinský

Vydává :	Klub přátel hornického muzea Ostrava, z. s.
Sídlo:	Pod Landekem 64, 725 29 Ostrava-Petřkovice
Předseda:	Jiří Kunčický
E-mail :	kphmo@seznam.cz
Web:	www.hornicky-klub.info
Tiskárna:	PROPIS, Cihelní 2719/99, Ostrava
Vydáno:	300 kusů dne 6. 12. 2021, 48 stran
Redakční rada:	Ing. Kateřina Polínková a Petr Kubinský

Uzávěrka Hornického zpravodaje I. čtvrtletí 2022 je v pátek 4. 2. 2022.

Příspěvky neprošly odbornou jazykovou úpravou. Za obsah odpovídá autor.

ISSN: 1803 – 7534

ÚVODNÍK

Závěr roku 2021 je před námi

Rok se s rokem sešel a máme tu opět prosinec, adventní čas, období plná přání a nových předsevzetí. Ale také zimní období, kdy řádí různé viry a bacily, k tomu se zhoršila pandemická situace ohledně celosvětové nemoci COVID-19. Jsem velmi ráda, že letní a podzimní období se relativně obešlo bez větších omezení. Což také dosvědčuje výčet pozvánek a akcí s hornickou tématikou. Taktéž akce, které se loni nemohly uskutečnit, se mohly konat letos, takže se zdálo, že prakticky každý víkend od září až do listopadu 2021 byly nejrůznější hornické akce. Na náš klub taktéž dorazilo spousty pozvánek a většiny akcí se naši členové nebo členové výboru klubu účastnili. Předseda klubu Jiří Kunčický výčet akcí zmiňuje ve svém úvodním slovu doplněné o řadu fotografií. Také činnosti všech tří poboček klubu byly veselejší, mohly se uskutečňovat pravidelné besedy, nejrůznější setkání či přednášky s hornickou tématikou např. v expozici Historie psaná uhlím v Havířově, o kterých pravidelně informovujeme na webu a FB našeho klubu. V pravidelné rubrice z historie revíru se nyní můžete začíst do historie dolu Doubrava, v Generelu OKR, který pokračuje již osmou částí, se můžete dočíst o Skupinovém dole Staříč. Taktéž nechybí osvědčený švéfl na téma „Výjimečná semestrika“. V září 2021 se uskutečnila oslava 100 let založení Kroužku krojovaných horníků Dolu František Horní Suchá. V říjnu 2021 se konal již 132. Celostátní skok přes kůži ve Stráži pod Ralskem. Do redakce Hornického zpravodaje dorazily dva zajímavé články. První pojednává o Hornickém kostelíčku v Poděbradech, který sepsal Ing. Jiří Somerlík. Druhý článek pojednává o prvním předsedovi našeho klubu a sepsal jej Mgr. Oldřich Klepek.

Je naši milou povinností Vám všem popřát krásné vánoční svátky prožité v rodinném duchu, taktéž Vám přejeme pevné zdraví a kopec hornického štěstí. Všem autorům velmi děkujeme za jejich hodnotné články, kterými přispěli k aktuálnímu číslu Hornického zpravodaje IV. čtvrtletí 2021.

Žádáme všechny naše čtenáře, dopisovatele a podporovatele, aby své příspěvky, zasílali předsedkyní redakční rady Hornického zpravodaje Ing. Kateřině Polínkové na email: k.polinkova@seznam.cz. Uzávěrka Hornického zpravodaje pro I. čtvrtletí 2022 je stanovena na pátek 4. února. 2022!

Za redakci Hornického zpravodaje

Ing. Kateřina Polínková a Petr Kubinský

OBSAH HORNICKÉHO ZPRAVODAJE IV. ČTVRTLETÍ 2021:

ŽIVOTNÍ JUBILEA 6

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY KPHMO, Z. S. 6

Z ČINNOSTI POBOČEK KPHMO, Z. S. 11

Z HISTORIE REVÍRU

HISTORIE DOLU DOUBRAVA ……..……..…….15

GENEREL OKR – VZNIK A VÝZNAM, 8. ČÁST 27

ŠVÉFL 32

USKUTEČNĚNÉ AKCE V ZÁŘÍ A V ŘÍJNU 2021 34

ZASLANÉ ČLÁNKY DO REDAKCE HORNICKÉHO ZPRAVODAJE 39

POZVÁNKY NA ZAJÍMAVÉ AKCE V OSTRAVĚ 44

PLÁN BESED A SCHŮZÍ NA POBOČKÁCH KPHMO, Z. S. 46

ŽIVOTNÍ JUBILEA

Výbor KPHMO, z. s. srdečně blahopřeje členům,
kteří ve IV. čtvrtletí 2021 slaví významné životní jubileum a narozeniny.
Jedná se o měsíce listopad a prosinec 2021.

Člen pobočky Ostrava:

Ing. Němec Petr, Ph.D. **80 let**

ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY KPHMO, Z. S.

Vážení členové Klubu přátel hornického muzea v Ostravě, z. s. jeho podporovatelé a příznivci,

čas popošel o kus dál a jsme účastni poslední společné akce našeho klubu v tomto roce a to oslav svátku sv. Barborky. Sedíme netradičně v sále Kulturního domu v Ostravě-Petřkovicích a jediný důvod proč tak výbor klubu rozhodl, je vysoký nájem za kompresorovnu v Landek Parku.

Vrátím se do uplynulého času a budu se snažit Vám přiblížit, co se událo od vydání posledního Hornického zpravodaje.

Obr. č. 1 a 2 – Oslavy 120. let založení Hornického spolku Rozkvět Sedliště, foto: Ing. Jaroslav Kubánek (4. 9. 2021)

Náš klub dostal pozvánky na hornické akce spřátelených spolků a já se je Vám pokusím přiblížit. První takovou, **3. září 2021, byla hornická slavnost Klubu hornických důchodců Dolu František v Horní Suché**. Samozřejmě jsme toto pozvání, stejně jako většinu ostatních, přijali a akcí se zúčastnili. Je jen škoda, že i když jsou tyto akce dány ve známost členům našeho klubu ve všech třech pobočkách, většinou se účastní jen členové výboru KPHMO, z. s. Hned následující den **4. září 2021 oslavoval Hornický spolek Rozkvět v Sedlištích své 120 narozeniny od svého založení** (viz obr. č. 1 a 2). Po slavnostním zahájení, proslovech, které byly vzpomínkové, oslavné a děkovné, po té následovalo ocenění pamětními medailemi předem navrženým účastníci akce. Za náš klub to byl předseda KPHMO, z. s. a předsedové havířovské a karvinské pobočky našeho klubu. Následně jsme se za krásného počasí prošli na Bezručovu vyhlídku, kde proběhlo stužkování praporů. Připraveno bylo občerstvení a pěkný kulturní program včetně příjezdu Lažského krále s družinou a jejich vystoupení. Ve dnech 7. – 9. září 2021 se **uskutečnil zájezd na jižní Moravu, který zorganizoval, pro členy naší partnerské organizace SITG v Polsku**, předseda havířovské pobočky Ing. Eduard Heczko. Na doplnění se ho zúčastnilo i několik členů havířovské pobočky klubu. Zájezd byl od všech účastníků velmi kladně hodnocen.

Obr. č. 3 a 4 – Plenární schůze KPHMO, z. s. konaná v Ostravě-Svinově v restauraci U Vlka, foto: Ing. Kateřina Polínková (7. 9. 2021)

Plenární schůze KPHMO, z. s. se konala 7. září 2021 v restauraci U Vlka v Ostravě-Svinově za účasti 50 našich členů, což je asi čtvrtina členů z celkového počtu členů ze všech tří poboček klubu (viz obr. č. 3 a 4).

Dostávám se k **25. Setkání hornických a hutnických měst a obcí ve městě Most ve dnech 10. – 12. září 2021**. Z našeho klubu se zúčastnilo 20 členů. Tohoto setkání se zúčastnilo cca 62 spolků a organizací. Po příjezdu jsme se ubytovali v centru města v hotelu Cascade. Po registraci měli naši účastníci svůj program a sešli jsme se na slavnostním zahájení v mosteckém divadle, které se nacházelo jen pár kroků od našeho hotelu. Zahájení bylo velkorysé. Samozřejmě nechyběly úvodní proslovy, následovalo občerstvení v podobě bohatého rautu a následně až do půlnoci hrála hudba k poslechu a tanci, čehož mnozí s radostí využili. Druhý den ráno byla nálada jiná, bohužel nám pršelo. Naštěstí nás chrání sv. Barborka, postupně déšť ustával a řazení průvodu bylo bez deště. Během dne se počasí postupně zlepšovalo a bylo příjemně. Průvod byl tentokrát krátký, společně se šlo k novému památníku všem zahynulým horníkům, kde jsme byli svědky jeho slavnostního odhalení. Památník je to moderní, opravdu nevšední (viz obr. č. 5 až 7). Jen moje malá poznámka „taková akce se asi nikdy neodehraje v Ostravě“. Na náměstí pak proběhlo tradiční stužkování praporů. Ve VIP zóně byl připraven pěkný a pestrý kulturní program pro všechny účastníky setkání, každý měl možnost si vybrat z pestré nabídky. Odpoledne proběhlo v mosteckém městském divadle předávání cen Český permon. Po celou dobu konání hornického setkání, byly pro účastníky připraveny nejrůznější exkurze se vstupem zdarma. Náš zájezd měl na nedělní ráno objednanou prohlídku Děkanského kostela v Mostě, jehož velkou zvláštností bylo přestěhování ze starého Mostu o cca 842 m z důvodu rozšiřující se těžby hnědého uhlí. Jednalo se krásný zážitek doplněný filmem o stěhování kostela. Program setkání byl vyčerpán a následovala cesta domů. Všichni naší účastníci se vyjadřovali pochvalně o celé uskutečněné akci v Mostě v Ústeckém kraji. Líbilo se jim ubytování v místě konání setkání, v pěkném hotelu s bohatou snídaní. Škoda jen, že se nezúčastnilo více našich členů KPHMO, z. s. Předem jsme měli vše zajištěné pro 40 účastníků. Věřím, že příští setkání v Kutné Hoře v roce 2022 bude minimálně na stejné úrovni.

Obr. č. 5 až 7 – 25. Setkání hornických měst a obcí ČR v Mostě, účastnici akce za KPHMO, z. s., odhalení netradičního památníku zemřelým havířům, foto: Václav Černík (10. až 12. 9. 2021)

132. celostátní Skok přes kůži se uskutečnil 1. října 2021 ve Stráži pod Ralskem, tentokrát bez naší účasti.

Někteří členové karvinské pobočky klubu se zúčastnili **odhalení pamětní desky k 30. výročí výbuchu na dole Barbora**, kde zahynulo 30 havířů. Výročí bylo v loňském roce (18. 10. 2020), ale odhalení pamětní desky se mohlo uskutečnit teprve letos, tedy v neděli 3. října 2021 (viz obr. 8 a 9).

Krojovaní horníci při obci Stonava **17. října 2021 uspořádali koncert hornické kapely** a při této příležitosti byla této kapele předána cena Český permon, která ji byla udělena v roce 2020 na 24. Setkání hornických měst a obcí ČR v Žacléři (viz obr. č. 10 a 11).

Obr. č. 8 a 9 – Odhalení pamětní desky k 30. výročí výbuchu na Dole Barbora dne 12. 9. 2020, foto: Jaroslav Březa (3. 10. 2021)

Obr. č. 10 a 11 – Koncert hornické dechové hudby při obci Stonava, foto: Ing. Jaroslav Kubánek (17. 10. 2021)

Jak jistě již víte, byl na plenární schůzi klubu konané v září 2021, **zvolen hospodářem a pokladníkem klubu Ing. Zdeněk Kohoutek**, který přebere agendu hospodaření od pověřené hospodářky paní Marie Budinové na konci tohoto roku. Stejně tak si **ostravská pobočka klubu zvolila svého předsedu pana Václava Černíka** (viz obr. č. 12). Oběma zvoleným členům přeji, aby se jim v nových funkcích dařilo.

Jak jsem již několikrát opakoval, **stále nemáme jednatele klubu**, nikdo se sám nehlásí. Vyzývám Vás všechny, zkuste někoho navrhnout a my to s ním následně projednáme. To souvisí také s faktem, že příští rok vyprší mandát současnému výboru klubu. Je třeba přemýšlet hlavně o nových členech na doplnění výboru. Předpokládám, že současní členové klubu budou opět chtít získat Vaší důvěru.

Momentálně **pracujeme na vyhodnocování dotací z letošního roku a samozřejmě jsou podávány průběžně dotace na rok 2022**, zejména k zajištění setkání v Kutné Hoře, vydávání Hornického zpravodaje a popřípadě dalších akcí.

Vážení přátelé, přeji Vám v předvánočním čase, pohodu, Vánoce pak prožité v klidu, pohodě, v kruhu Vám blízkých lidí, bez zapíchnutých kostiček od kapra. V novém roce Vám přeji hlavně zdraví, nějaké to štěstí a pohodu, abychom se mohli potkávat bez omezení, bez různých zákazů a užívat si života.

Zdař Bůh! *Jiří Kunčický*

Obr. č. 12 – Nově zvolený předseda ostravské pobočky klubu pan Václav Černík při své úvodní řeči na plenární schůzi KPHMO, z. s. v restauraci U Vlka v Ostravě-Svinově, foto: Ing. Kateřina Polínková (7. 9. 2021)

Z ČINNOSTI POBOČEK KPHMO, Z. S.

Činnost pobočky KPHMO, z. s. v Ostravě

Je mou milou povinností Vám všem sdělit, že po několikaleté absenci předsedy ostravské pobočky KPHMO, z. s., byl jednohlasně na plenární schůzi KPHMO, z. s. dne 7. 9. 2021, zvolen předseda pan Václav Černík, jak již bylo zmíněno v úvodu předsedy klubu KPHMO, z. s. pana Jiřího Kunčického (viz strana č. 10). Mám obrovskou radost a věřím, že pobočka bude opět fungovat na profesionální úrovni, jak bylo v minulosti zvykem. Ráda kolegovi Václavu Černíkovi pomohu s agendou a s chodem pobočky.

Během podzimu roku 2021 proběhly dvě besedy. Obě dvě besedy jsem vedla já s Petrem Kubinským. První besedu tohoto roku jsme pojali velmi netradičně. Kolegům ostravské pobočky klubu jsme promítli dokument s názvem: „Po stopách historie dobývání černého uhlí na Oslavansku“, který jsme doplnili fotografiemi a povídáním o Rosických uhelných dolech (dále jen RUD). Připravila jsem si pro kolegy propagační materiály z RUD a z Vlastivědného spolku Rosicko-Oslavanska a malou soutěž s výhrou knihy „Geologická kuchařka“ Beseda se konala dne 5. 10. 2021 a zúčastnilo se ji pouze 20 členů ostravské pobočky klubu (viz obr. č. 1 a 2). Po přednášce probíhaly diskuze.

V rámci druhé besedy jsme taktéž kolegům promítli dokument o „Nákladní visuté lanové dráze Černý Důl – Kunčice nad Labem“. Formou připravené prezentace jsem povykládala základní údaje o lanové dráze, o těžbě krystalického vápence, o lokalitě Černý Důl v Krkonoších a vše jsem přiblížila na základě připravených fotografií z našeho hornického výletu s Petrem Kubinským z května roku 2019 (viz obr. č. 3 a 4). Petr Kubinský bravurně okomentoval dokument, který pojednával o celé lanové dráze v délce necelých 9 km. Po dokumentu si Petr připravil fotografie dopravních lanových drah, které se používaly v RUD (jednalo se o stejný typ jako v Krkonoších). Musím podotknout, že se jedná o evropský unikát, neboť všechny lanovky, které kdysi u nás či v Evropě existovaly, jsou bohužel již dávno demontovány. Po naší besedě panovala podnětná diskuze. Myslím si, že kolegy toto téma hodně zaujalo. Byli překvapeni, že něco takového jako je lanová dráha, která převáží krystalický vápenec, ještě v ČR existuje a vzpomínali, jak v Ostravě kdysi také byly lanové dráhy převážející černého uhlí. Opět jsem měla připravenou jednoduchou soutěž a výherce si odnesl tři hornické samolepky z různých hornických revírů ČR. Beseda se konala 2. 11. 2021 a zúčastnilo se jí 23 členů ostravské pobočky klubu.

Přeji všem členům KPHMO, z. s. krásný adventní čas, hodně zdraví, pohody, hornické štěstí a těším se na další společné podnětné besedy. Budu si přát a doufat, že připravené besedy v roce 2022 navštíví více členů ostravské pobočky klubu.

Ing. Kateřina Polínková

Obr. č. 1 a 2 – První beseda ostravské pobočky KPHMO, z. s. v restauraci U Vlka v Ostravě-Svinově, přednáší Ing. Kateřina Polínková, foto: Petr Kubinský (5. 10. 2021)

Obr. č. 3 a 4 – Druhá beseda ostravské pobočky KPHMO, z. s. v restauraci U Vlka v Ostravě-Svinově, přednáší Petr Kubinský, foto: Ing. Kateřina Polínková (2. 11. 2021)

Činnost pobočky KPHMO, z. s. v Havířově

V průběhu léta 2021 jsme se optimisticky domnívali, že nemoc Covid-19 je na ústupu. Jen částečně jsme byli omezování v osobním životě a mohli jsme podle svých potřeb a zájmů strávit dovolenkové období. Obnovili jsme i pravidelný klubový život a přednáškovou činnost.

K tomu jsme využili již dříve připravené přednášky, které se ze známých příčin v předchozím období nemohly uskutečnit. V září 2021 to byla přednáška o „Veřejném pořádku a činnosti Městské policie v Havířově“, na kterou přišlo 37 členů naši pobočky a 3 hosté. Obdobná účast, 32 členů pobočky a 3 hosté, byla i na říjnové přednášce na téma „Rozsah služeb a novinky v pojištění RBP, zdravotní pojišťovny“. Kromě zajímavé přednášky paní Mgr. Lucie Ševčíkové, MBA a Bc. Petry Kopřivové z RBP, obdrželi účastníci drobné propagační předměty pojišťovny a

mohli si nechat změřit oxymetrem (obsah kyslíku v krvi) a srdeční činnost (viz obr. č. 1 a 2).

Přednáškovou činnost považujeme za velmi důležitou v klubovém životě, kromě toho, že se vždy dozvíme i něco nového, tak především pro udržování osobních kontaktů a vzájemné informovanosti. Proto v současné době, po letním optimismu, s obavami hledíme do budoucna i s nadějí, že návrat přísných opatření a omezování společenské činnosti, nebudou potřebné. Že se nám podaří do konce roku uskutečnit ještě jednu přednášku a v prosinci 2021 i slavnostní výroční setkání členů pobočky, na kterém si připomeneme 15. výročí založení naší pobočky KPHMO, z. s.

Obr. č. 1 a 2 – Přednáška RBP, zdravotní pojišťovna v loutkovém sále KD Petra Bezruče v Havířově, foto: Ing. Karel Žák (11. 11. 2021)

O naši spolupráci se spřátelenou organizací SITG Jas – Mos z Jastrzębia-Zdój jsem již několikrát psal v našem Hornickém zpravodaji, např. o našem společném zájezdu do polských Bieszczad v roce 2019. Oplátkou měl být námi připravený zájezd pro členy SITG na jižní Moravu v loňském roce, který se však z důvodu pandemie nemohl uskutečnit. To se podařilo až letos.

V rámci tohoto projektu jsme ve dnech 7. – 9. 9. 2021 uskutečnili společný zájezd členů KPHMO, z. s. pobočky Havířov a Klubu důchodců Sdružení inženýrů a techniků v hornictví Jastřembie a Moštěnica v Polsku na jižní Moravu. Zájezdu se zúčastnilo 6 členů KPHMO, z. s. a 24 členů SITG Jas-Mos. Postupně jsme navštívili propast Macochu a Punkevní jeskyně, Skanzen ve Strážnici, Baťův kanál, Uherské Hradiště, Velehrad, Luhačovice, likérku R. Jelínek ve Vizovicích a Marlenku ve Frýdku-Místku. V programu byla i prohlídka Zámeckých vinných sklepů v Bzenci s degustací vína. Ubytování bylo zajištěno v hotelu Junior v Bzenci. V první den zájezdu jsme se setkali se zástupci hornického spolku PANON v Šardicích a společně jsme uctili památku 34 horníků, kteří na zdejším Dole Dukla

Obr. č. 3 – Beseda se zástupci hornického spolku PANON v Šardicích, foto: Eduard Heczko (7. 9. 2021)

v roce 1970 zahynuli při důlním neštěstí (viz obr. č. 3). K jejich památníku jsme položili květiny (viz obr. č. 4). Přítomní členové spolku nás seznámili s průběhem této havárie, ale také o historii těžby lignitu v této oblasti. Poté jsme ještě navštívili hornickou expozici v Dubňanech.

Tento zájezd je dokladem rozvíjející se partnerské přeshraniční spolupráce spřátelených hornických spolků. Splnil svůj účel navázáním bližších osobních kontaktů členů obou klubů a navázal na naši dlouholetou spolupráci (viz obr. č. 5). Největší odměnou pro organizátory zájezdu byla spokojenost všech účastníků zájezdu. Významným způsobem napomohla k uskutečnění tohoto zájezdu i poskytnutá dotace na dopravu z Nadace Landek Ostrava.

Tento Hornický zpravodaj obdržíte v předvánočním období, proto mi dovolte, abych Vám popřál klidné a spokojené prožití Vánoc 2021 a do roku 2022 nám všem pevné zdraví a naději, že se podaří zvládnout nepříjemnosti současné doby.

Obr. č. 4 – Památník 34 horníků, kteří zahynuli na Dole Dukla v Šardicích při průvalu vod dne 9. června 1970, foto: Janina Želinská (7. 9.2021)

Obr. č. 5 – Společná fotografie účastníků zájezdu před skanzenem ve Strážnici, foto: Ing. Eduard Heczko (8. 9. 2021)

Ing. Eduard Heczko

Činnost pobočky KPHMO, z. s. v Karviné

Během září a října 2021 se uskutečnily dvě besedy v karvinské pobočce klubu. První beseda se konala 29. září 2021 na téma: „Karvinská hornická nemocnice“ (přednášel: Ing. Přemysl Janko). Druhá beseda se odehrála 19. října 2021 na téma: „DIAMO – současnost a výhled likvidace ukončených dolů na Karvinsku“ (přednášeli: Ing. Josef Lazárek a Ing. Jiří Golasowski). Do konce roku z důvodu opatření při pandemii COVID-19 nebude uskutečněna poslední plánovaná beseda v tomto roce, ani Barborka pobočky.

Taktéž bych Vám všem členům našeho klubu chtěl popřát do nového roku 2022 pevné zdraví, štěstí a pohodu!

Ing. Stanislav Kuba

Z HISTORIE REVÍRU

HISTORIE DOLU DOUBRAVA

Důležitým předělem v životě obce se stal nález černého uhlí v roce 1822. První snaha o jeho nalezení se zde váže ke jménu majitele, svobodného pána Richarda Mattencloita, který po vzoru souseda, hraběte J. E. F. Larische, začal hledat na svých pozemcích už v roce 1781. Při svých pokusných výkopech však na žádné uhlí nenarazil, jelikož patrně hledal tam, kde pokryv uhlonosného karbonu dosahoval několik desítek a možná i více metrů. V jeho snahách pokračoval jeho dědic, baron Anton z Mattencloitu (viz obr. č. 1), průzkumem v blízkosti hranic karvinského panství. Roku 1822 nechal na kopci zvaném Viderholec hloubit pokusnou šachtici a již v hloubce 7 metrů narazil na kamenné uhlí. Jednalo se tehdy na Ostravsku o čtvrtý úspěšný případ, pomineme-li pověstmi opředený náhodný nález této suroviny kovářem Keltičkou v údolí zvaném Burnia v roce 1770. První přesně lokalizovaný výskyt uhlí na Ostravsku je již z roku 1763, kdy jeho stopy objevil v tomtéž údolí v Polské Ostravě klimkovický mlynář Jan Augustin, jehož nález ověřil kutnohorský šichtmistr Jan Alis. Druhý případ se stal roku 1782, kdy majitel panství v Petřkovicích, baron Gutschreiber, začal s dobýváním uhlí, které vycházelo až na povrch, a třetím byl výskyt na panství hraběte Jana Larisch-Mönicha v Karviné v roce 1790, který dal podnět k dalšímu usilovnému hledání v širším okolí.

Na Viderholci, mezi pozdějšími jámami Eleonora a Bettina, vystupuje uhelné podloží až do nadmořské výšky 247 metrů a karbon je zde pokryt pouze slabou vrstvou ornice. Větší výchoz byl zjištěn rovněž jihovýchodně od jámy Bettina. Zde, na parcele č. 230, začal tedy majitel panství ve zmíněném roce hloubit

Obr. č. 1 – Erb rodu Mattencloitů (archív autora)

pokusnou šachtici, kterou nazval Verschus, což byla dnes již zlikvidovaná jáma Doubrava I. Při jejím hloubení, kdy mohutnost pokryvu uhlonosného karbonu byla 1 metr, narazili dělníci v hloubce asi sedm metrů na slabou vrstvu karbonského uhlí. Tak se rok 1822 stal rokem vzniku Dolu Doubrava (viz obr. č. 2).

Baron Antonín z Mattencloitu pokračoval v průzkumu nejbližšího okolí a nechal vyhloubit dalších dvacet podobných šachtic o hloubce 20 až 50 m. Podle dochovaných záznamů těžil zpočátku uhlí na svých pozemcích podle tehdejšího horního práva „na černo“, bez legálního povolení příslušného Bergamtu. Teprve od roku 1835 mu bylo propůjčeno prvních sedm důlních měr, což je povolení k těžbě uhlí v obvodech přesně vyměřených obdélníků. Jeden takový obdélník měl strany 106,203 krát 424,812 m, což je přibližně 4,5 ha.

V té době byl zpřísněn požadavek, aby všechny doly byly řádně evidovány na ústředních úřadech s příslušným povolením k těžbě. Baron tedy postupně šachtice likvidoval a nechal jen ty nejlépe situované, mezi nimiž zůstala i ta, která pak tvořila základ Dolu Doubrava. V roce 1835 byla jáma Versuch prohloubena do 57 m a začalo první souvislé dobývání ze slojí o mocnosti 80 až 150 cm. Jámy čtvercového profilu o rozměru 4 krát 4 m, měly dřevěné výztuhy a jejich průřez byl rozdělen na oddělení lezní, těžní a vodní. Kromě vyhloubení jam zařídil baron Mattencloit i vlastní výrobu střelného prachu, který se při dobývání uhlí používal.

Obr. č. 2 – Místo zahájení hloubení v roce 1822 (archív autora)

Rozšiřování těžby si vyžadovalo stále větší kapitál a ten baron sám již neměl. Uvítal proto nabídku vídeňského bankéře S. M. Rothschilda, který se o dobývání uhlí ve zdejším kraji velmi zajímal, a spolu s karvinským hrabětem Jindřichem Larisch-Mönichem založili v roce 1836 těžařskou společnost pod názvem Orlovsko-Dombrovské těžířstvo. Po roce 1840 byla na parcele č. 184 vyhloubena kutací šachtice č. 1 (pozdější šachta Eleonora) do hloubky 10,5 m. V roce 1843 koupil A. Mattencloit dvě vsi (Orlovou a Lazy) se všemi hornickými právy. V tomtéž roce byl vykoupen podíl hraběte Larisch-Mönicha v Orlovsko-Dombrovském těžířstvu S. M. Rothschildem. Tímto aktem si bankéř zajistil naprostou převahu a kontrolu nad doubravskými doly. Svobodný pán Mattencloit předal svůj majetek svému nástupci Richardovi, který podíl v těžařské společnosti pronajal právě Rothschildovi a

později, v roce 1849, mu jej celý, i se všemi hornickými právy prodal. Tak se stal peněžní magnát Rothschild, který již vlastnil několik šachtic v Orlové, jediným těžařem uhlí v Doubravě a současně i v Orlové.

Práce v dole byla velmi obtížná. Dřevem roubená šachtice Versuch byla hluboká kolem 50 m, do nichž horníci sestupovali po žebřících. Uhlí se zpočátku vytahovalo rumpálem s pomocí lidské síly, až později se k jeho pohonu začali používat koně. Kopalo se v nejbližším okolí jámy. Kylofy ručně nakopané uhlí se sváželo na táčkách k jámě na cechbínu, kde štajgr cechoval jejich počet. V té době se v dole svítilo lojovými nebo olejovými lampičkami a havíři si tento tuk do lamp kupovali za své peníze. Do roku 1835 byla takovýmto způsobem vyrubaná celá nejhořejší vrstva, tzv. Oberfleck.

Při takto těžké práci ve velice špatných podmínkách výměny vzduchu vydržel horník v šachtici pracovat pouhých šest hodin. Potom byl nucen pro úplné vyčerpání vyfárat na povrch, kde dvě hodiny odpočíval, načež dalších šest hodin strávil v dole. Pracovní den havíře tak trval až čtrnáct hodin. Ke zlepšení nedýchatelného prostředí bylo zpočátku používáno plachet, jejichž máváním se vyháněly plyny a špatný vzduch. Teprve později byly vyhloubeny pomocné větrací šachtice, zvané výdušné, kterými bylo v letních a zimních měsících zajištěno proudění vzduchu výměnou studeného za teplý. Na jaře a na podzim byla tato výměna stále podporována plachtami nebo rozděláváním ohňů pod výdušnou jámou, která fungovala jako komín.

Ve dnech, kdy se v dolech nepracovalo, nechávali zde horníci rozsvícené kahany s větší zásobou tuku, aby se mohly průběžně vypalovat nahromaděné důlní plyny. Ale s rozšiřováním důlních polí bylo nutno zajistit mnohem účinnější větrání. K tomu byl nejprve použit ručně poháněný větrník s dřevěným lopatkovým kolem, v roce 1847 nahrazený železným na parní pohon.

V roce 1851 byla kutací šachtice č. 1 prohloubena do 90 m, vyztužena dřevěným roubením a opatřena těžním strojem. Ten však byl tak slabý, že mohl vytáhnout pouze jeden vozík uhlí. Začalo se také s ražbou prvních směrných tříd. „Slepři karovali na biň a bulali do huntu," vozači a táčníci ručně sváželi uhlí k jámě na táčkách a dřevěných vozících, které jezdily zprvu po dřevěných fošnách. Práce to byla těžká a vyčerpávající, není tedy divu, že havíři požadovali zvýšení svých mezd, s nimiž se nedalo při rostoucích cenách živobytí vyjít. Dne 22. 3. 1852 zahájili na šachtě Versuch vozači a táčníci stávku. Po třech dnech proti nim na žádost vedení dolu, v čele s hormistrem Schmidem, zasáhl těšínský komisař s početnou četnickou asistencí. Po týdnu, kdy byli horničtí mluvčí uvězněni, se nepatrně zvýšila mzda a stávka postupně skončila.

V roce 1854 byla kutací šachtice č. 1 prohloubena do 152 m a dostala název **Eleonora** (viz obr. č. 3). Pro značný výskyt hlinitých ocelků byla v roce 1854 pokusně zahájena na Dole Versuch i těžba sferosideritu, pro celkovou nerentabilnost však byla zastavena. Následujícího roku byla šachtice Versuch prohloubena do 120,8

metrů a přejmenována na **Bettinaschacht**. Kromě toho u ní byla vyhloubena větrní jáma č. 1.

Obr. č. 3 – Důl Eleonora 19. století (archív autora)

Ta byla hluboká 94 m, která byla společná pro Bettinu i Eleonoru. Rok 1857 přinesl oběma jámám novou techniku i pomocníka – páru. Na Eleonoře byly postaveny v roce 1864 první parní pumpy na čerpání vody z dolu. Větrní jáma č. 1 dostala první parní těžní stroj. Utáhl jednoetážovou klec s jedním vozíkem o váze 6 centů. K provozu stroje musel mít strojník pomocníka, který setrvačník roztáčel, aby stroj zabral. Provoz byl sice hlučný, ale oproti předchozí ruční těžbě znamenal značný pokrok. V dole se poprvé začaly používat důlní vozíky pro dopravu uhlí. Dosud se uhlí dopravovalo k těžní jámě na táčkách a u ní se překládalo do vozíků, které byly dopravovány na povrch.

Dne 1. dubna 1868 vznikla nová těžařská společnost tvořená Vilémem rytířem z Guttmanů, Davidem rytířem z Guttmanů a Ignácem Vondráčkem. Společnost, pojmenovaná Dombrau – Orlouer Bergbaugesellschaft in Dombrau (Dombrovsko-Orlovská těžební společnost v Dombrové), si pronajala na pětadvacet let jámy Bettina a Eleonora, a v Orlové jámu Mühsam a větrní jámu Albert Schwabe (Švabka).

Od roku 1873 byl ředitelem šachty hornický odborník Ing. Eduard Hořovský a prvním správcem dolu Bettina Ing. Jan Šimáček. Horní rada Hořovský (1831 až 1898) byl příbramský rodák, který po absolvování Akademického českého gymnázia v Praze studoval na hornických akademiích v Banské Štiavnici a Příbrami. V roce 1856 přišel jako praktikant do Ostravy a od roku 1868 působil v Doubravě jako horní inženýr. V roce 1870 se stal vrchním inženýrem na dolech Bettina a Eleonora. Byl předním českým montanistou a autorem knihy „O způsobu dobývání kamenného uhlí“. V roce 1890 vydal ještě Německo-česko-ruský hornický slovník a o pět let později se stal členem vládní komise pro řešení stížností horníků z ostravsko-karvinského revíru. Přispěl k tomu, že na Karvinsko přicházeli báňští odborníci, inženýři a dozorci, hlavně z Příbramska. Na zdejším dole bylo jeho zásluhou poprvé v českých zemích zavedeno stěnování s vlastní základkou kamene do vyrubaných prostor, aby kámen z přibírky nemusel být dopravován na povrch.

Uhlí se zprvu rozváželo do okolí koňskými povozy. Proto se stal významným mezníkem v historii jámy Bettiny 9. 2. 1869, kdy byla spojena železniční vlečkou s Košicko-Bohumínskou dráhou ve stanici Doubrava. Nyní bylo možno odesílat uhlí v železničních vagónech jak do železáren ve Vítkovicích, tak i do ostatních průmyslových oblastí Rakousko-Uherska.

Namáhavá ruční práce v dole se dlouho neměnila k lepšímu. Teprve rok 1870 se stal dalším z mezníků na cestě k usnadnění práce – do provozu byl dán kompresor systému Daněk. Potrubím dlouhým 580 m vedl stlačený vzduch k hašplu

(vrátku), který utáhl dva vozíky s uhlím (po 700 kg). Od roku 1875 se začalo v podzemí využívat kromě lidské síly i koní k dopravě uhlí po hlavních chodbách. Pro svou výhodnou polohu a velké zásoby uhlí byla jáma Bettina předurčena k rekonstrukci, která byla plánována na léta 1882 a 1883. Během ní byla prohloubena do 321 m, tj. do sloje „Vilém“, a větrní jáma č. 1 do 298 m. Po vyrubání I., III. a IV. sloje, v roce 1883, se zastavila těžba uhlí na jámě Eleonora, od té doby využívané jen jako vodní jáma. Naproti tomu je téhož roku Bettina vybavena druhým parním dvouválcovým ležatým strojem o síle 350 koní, který sloužil až do roku 1941 v malém oddělení jámy. Bettina i Eleonora patřily v té době k nejlépe vybaveným dolům v revíru. Byly často rekonstruovány s cílem dosažení co nejvyšší těžby, a v některých směrech měly v revíru prvenství, zejména v uplatnění nové dobývací metody (stěnování) a v zavádění elektrifikace (viz obr. č. 4).

Obr. č. 4 – Jáma Bettina (archív autora)

Dne 21. 6. 1884 vydala říšská vláda zákon stanovující pobyt horníka v dole na dvanáct hodin, přičemž pracovní doba neměla přesahovat deset hodin. V roce 1890 byla pracovní doba jedné směny pro horníka stanovena zákonem na deset hodin.

Po desetileté přestávce, kdy byla jáma Eleonora používána jen pro odčerpávání vody z dolu, se v ní v roce 1893 obnovila těžba uhlí. Byla prohloubena do 608 m a otevíraly se i nové uhelné sloje. Smlouva o pronájmu uhelných jam společnosti Doubravsko-Orlovské rokem 1893 vypršela a doly byly přičleněny k Vítkovickému hornímu a hutnímu těžířstvu ve Vítkovicích, založenému v roce 1873 a tvořenému Bankovním domem Rothschildů a Bankovním domem Guttmanů z Vídně. V roce 1895 byly ukončeny práce na prohlubování větrní jámy č. 1 do 548 m a o rok později v Orlové byla zrušena jáma Mühsam a větrní jáma Albert Schwabe (Švabka). Jáma Bettina byla prohloubena do 476 m a v letech 1897 až 1898 vyzděna v celém profilu do segmentů tak, jak byly k vidění až do likvidace. Postavila se nová těžní věž a provedly nutné úpravy a rekonstrukce na povrchu pro zvýšení těžby. Upraveno bylo rovněž velké oddělení jámy na provoz dvou klecí pro čtyři vozy.

V roce 1896 byl instalován nový parní těžní stroj o síle 600 koní, dodaný z Vítkovic. Právě zde byla poprvé v revíru, v roce 1896, zavedena a využívána elektřina ve větším měřítku, pro pohon čerpadel, třídírny, řetězovky a výtahů. Elektrárna umístěná na Eleonoře měla v roce 1887 dynamo o síle 200 koní a napětí 500 v. Do roku 1902 byla rozšířena na čtyři dynama o celkovém výkonu 1 520 koní. Stlačený vzduch pro vrtačky instalované i na Eleonoře byl přiváděn z kompresorové stanice na Bettině. V orlovské části uhelných polí byla vyhloubena na Kopaninách

větrní jáma č. 2 s hloubkou 544 m. Objevily se první stroje určené přímo k dobývání ražbě, poháněné stlačeným vzduchem. Již v roce 1899 byly uvedeny do provozu tři sloupové pojízdné šramací stroje typu Ingersoll a dvě vrtačky Triumph, později i kolové šramací stroje. S úspěchem se zde v roce 1905 (další prvenství v revíru) začala používat pneumatická vrtací kladiva typu Flottman, a rovněž sbíječky. V roce 1904 byla Bettina již druhým největším dolem v revíru. V roce 1906 byly uvedeny do provozu pneumatické nátřasné žlaby na odtěžení rubaniny z čeleb a dobývek. Ve dvacátých letech se na Bettině dobývalo jednak pilířováním, jednak dovrchním a směrným stěnováním, v osmi slojích mocných od 90 do 300 cm. Olejové kahany byly po velkých haváriích v revíru vystřídány již ke konci 19. století Mühselerovými bezpečnostními lampami. V roce 1908 byla dána do provozu první benzínová lokomotiva, o šest let později vystřídaná lokomotivou na stlačený vzduch, typu Schwarzkopf z Vítkovic (viz obr. č. 5). Následně byly speciálně pro jámu Bettina a Eleonora vyrobeny Vítkovickými železárnami nejnovější pneumatické důlní lokomotivy se sdruženými válci s trojnásobnou expanzí. V roce 1908 byl na větrní jámě č. 1 instalován nový elektrický větrník. Jáma Bettina byla v roce 1910 prohloubena do 578,2 m. Technika umožnila ovládnutí a využití daleko rozlehlejších důlních polí než dosud. Tento pokrok vedl k soustředění malých důlních polí ve větší celky. Také jámy Bettina a Eleonora byly počátkem roku 1914 sloučeny v jeden celek pod názvem Betrieb der Abteilung Dombrau (Bettina und Eleonorenschacht) der Witkowitzer Steinkohlengruben – v překladu Závod oddělení Dombrová (Jáma Bettina a Eleonora) Vítkovických kamenouhelných dolů (viz obr. č. 6).

Obr. č. 5 – Důlní vzduchová lokomotiva (archív autora)

Obr. č. 6 – Bettina a větrní jáma Majerka (archív autora)

Doubravské uhlí se v té době stávalo výhodným exportním artiklem. Mezi první odběratele patřily rakouské a maďarské plynárny a po krátké době si našlo cestu i do Bulharska, Jugoslávie, Rumunska, Švýcarska a Německa. V roce 1926, v době velké anglické stávky, bylo exportováno i do Anglie přes německý přístav Hamburk, také do Itálie pro tamější státní dráhy (Ferrovia Italiana). Za takových podmínek mohl technický rozvoj úspěšně pokračovat. V roce 1928 bylo v provozu již dvacet osm kusů vrtacích kladiv typu Flottman a dva tyčové šramací stroje Universal s turbínovým motorem. Ve druhé polovině dvacátých let bylo také

nasazeno sedm řetězových šramacích strojů Eickhoff a nátřasné žlaby téže značky. V té době začalo i vyztužování chodeb železnou poddajnou výztuží, dodávanou Vítkovicemi. Pracovalo zde již šest lokomotiv na stlačený vzduch a padesát dva vrátků. Oddělení Doubrava mělo dvě těžní jámy (Bettinu a Eleonoru), větrní jámu č. 1, větrní jámu č. 2 na Kopaninách a větrní jámu č. 3 v Porubě. Na povrchu byla v provozu třídírna uhlí s prádlem, kotelna, elektrárna, dvě pily, cihelna, čtyři kompresory na stlačený vzduch, provozní dílny a kanceláře. V témže roce bylo započato s prohlubováním jámy Bettina do 628 m a větrní jámy č. 1 do 594,5 m. V době těchto významných změn stál v čele jam Eleonora a Bettina Ing. Max Daumann. Název Doubravských dolů (Oddělení Doubrava) se od 1. 1. 1935 změnil na Závod Doubrava Vítkovických Kamenouhelných dolů. V roce 1937 byla těžní jáma Bettina prohloubena do 658 m a začala její rekonstrukce pro v té době moderní těžbu s pomocí skipové nádoby.

V důsledku Mnichovské dohody převzaly správu prosperujícího podniku na podzim roku 1938 polské, načež ze závodu, přejmenovaného na Witkowickie Gwarectwo dla Górnictwa i Hutnictwa – Kopalnia Eleonora i Bettina odešlo čtyři sta osmdesát čtyři zaměstnanců na Ostravsko, byly zastaveny všechny rekonstrukční práce a těžba poklesla, přestože pro vytěžené uhlí byla nalezena nová odbytiště – Litva, Lotyšsko, Estonsko, Finsko, Švédsko, Norsko, Holandsko, Dánsko, Francie a Řecko. Polští majitelé se však z nového majetku dlouho netěšili. Dne 1. 9. vpadla německá vojska do Polské republiky a hned nazítří byl závod obsazen německou policií a německými úředníky. Německá správa přejmenovala závod nejprve na Bettinaschacht, pak na Schachtanlange Olsa a nakonec na „Zeche Olsa“. Okupační režim zavedl v Doubravě, jako všude jinde na obsazených územích, všestrannou germanizaci. Protože Němci potřebovali co nejvíce kvalitního uhlí pro svůj válečný průmysl, přistoupili kvůli zvýšení těžby k dokončení rekonstrukčních prací započatých v roce 1937. Na jámě Bettina byla postavena nová těžní věž a o Velikonocích roku 1942 se těžení uhlí z dolu důlními vozíky změnilo na těžení pomocí skipové nádoby. Jáma Eleonora byla změněna na pomocnou jámu sloužící k dopravě materiálu do dolu. Teprve v tomto roce bylo zrušeno užívání koní v dole. Během války začal důl zásobovat uhlím vedle Vítkovických železáren i Göringswerke v Linci a plynárnu ve Varšavě. U jámy Bettina byla v době okupace v provozu strojní cihelna, která například v roce 1940 při obsazení třiatřiceti dělníky vykazovala produkci 1,6 miliónu cihel. České úřednictvo bylo za války zcela nahrazeno Němci. V prosinci 1944, nedlouho před koncem války, pracovalo na dole 855 Čechů, 611 Němců a 211 Poláků (viz obr. č. 7). Do práce na zdejším dole bylo nasazeno i větší množství sovětských válečných zajatců. Ti, oproti zajatcům pracujícím na jiných dolech, měli pouze nepatrnou výhodu v naději na uznání nemocenského stavu, když je ošetřoval ve své soukromé ordinaci ruský emigrant Dr. Roman Ivanec.

Roční těžba na „Schachtanlange“ rostla a v roce 1944 byla již ve výši 1 172 600 t. V roce 1945, roce osvobození, pak prudce poklesla.

Obr. č. 7 – Pracovní knížka z roku 1943 (archiv autora)

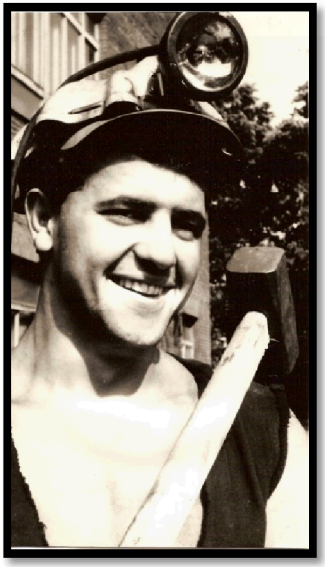
Obnova normální těžby proběhla na Doubravě rychle: 3. 5. 1945 byl závod osvobozen a již 29. 5. se zde začalo normálně těžit. Důl byl přejmenován na Závod Doubrava a v rámci národního podniku Ostravsko-karvinské kamenouhelné doly podléhal až do března 1949 báňskému provoznímu ředitelství Petřvald-Orlová.

Období po politických změnách v únoru roku 1948 bylo poznamenáno tragickou událostí, kdy po havárii dne 12. 2. 1949 byl provoz dolu zastaven a po tři roky obnovován (viz popsáno níže). Krátce po znovuotevření zaznamenal Důl Doubrava, díky různým náborovým akcím, jako byla například Lánská akce, masový příliv nových zaměstnanců a brigádníků. Požadavky na zvýšení těžby však nebylo možno splnit pouze rozšiřováním řad havířů, a proto bylo v roce roku 1956 přistoupeno k rekonstrukci dolu. Tato přestavba trvala za běžného provozu jedenáct let. Za tu dobu byla mimo jiné realizována otvírka nevytěžených slojí nad 7. patrem a otvírka 9. patra, vybudovalo se či prohloubilo dvanáct šibíků a na 8. a 9. patře byly zřízeny nové čerpací stanice. Poslední tři roky úprav patřily také rekonstrukci větrní sítě orlovských jam. Na povrchu přitom byly instalovány nové kompresory a vzduchovody, kotelny, teplárna a elektrická rozvodná zařízení, doplněná o rozvod vody, kanalizaci, garáže, požární zbrojnici a rekonstrukci vlečky. Ale ani tento výčet zdaleka není vyčerpávající. Nemenší důležitost tehdy měly i stavby a zařízení sociálního charakteru, k nimž patřila například budova zdravotního střediska (1963), rekreační středisko v Horní Lomné (1964), stanice první pomoci, závodní jídelny a odborné učiliště (1965).

V roce 1971 se doubravští havíři poprvé setkali s rekordním hnutím pod heslem „Překonej sám sebe a vytrvej“. Nejúspěšnějšími rubáňovými kolektivy byly v letech 1971 až 1975 brigády předáka Milana Laskovského, Leopolda Linzera a Štefana Halvoníka. V tomtéž období svými výkony v přípravách kralovaly kolektivy Václava Kabourka, Františka Volka a Lukáše Knapíka. Ve druhé polovině sedmdesátých let to byly, vedle brigády Milana Laskovského, party Ladislava Solaně a Jana Záhorského, v připravách pak Milana Klešíka, Miroslava Hanuska a Ignáce Huja. Po celé desetiletí se na předním místě v rekordním hnutí objevuje jméno předáka Milana Laskovského. Tento vynikající havíř a organizátor se narodil 15. září 1938 v Červenom Kláštore na Slovensku. Do hornictví nastoupil v roce 1959 po absolvování základní vojenské služby. Na dole Doubrava začínal jako pomocník havíře v rubáňovém kolektivu předáka Linzera. Postupně prošel všemi hornickými profesemi od havíře, přes kombajnéra až po směnového předáka. V roce 1965 byl jmenován hlavním předákem rubáňového kolektivu. Během své hornické působnosti získal celou řadu vyznamenání a ocenění. Z jeho vynikajících výkonů lze

připomenout rekord v těžbě s posuvnou výztuží Alpine B-2-6 a dvěma kombajny KŠ-1-KG, kdy v roce 1974 vytěžil během jedenatřiceti pracovních dnů 74 056 tun. Výkonem, vymykajícím se všem dosud známým špičkovým pracovním výsledkům i mimo revír, byl rekord dosažený v roce 1972 při likvidaci a překlizu sekcí z porubu 4174 do porubu 4172. Celá akce začala 11. prosince v 6.00 hodin. V porubu 4174 bylo nutno vyplenit 75 ks sekcí typu OMKT-M, překlidit do porubu 4172 na průměrnou vzdálenost 350 m a postavit 70 ks těchto sekcí. Plenění sekcí bylo ukončeno ve 22:00 hodin, tedy za 16 hodin od zahájení. V porubu 4172 byla zpětná instalace a montáž ukončena 12. 12. v 13:00 hodin.

Druhá polovina 20. století sebou ovšem nesla především permanentní technologický vývoj. Revolučním způsobem se měnil například způsob rozpojování a nakládání uhlí. Ještě počátkem padesátých let se rozpojovalo pomocí trhavin a sbíječek a nakládalo lopatou. Částečnou pomoc při rozpojování přinesly brázdicí stroje, projíždějící zprvu uličkou u pilíře, později po hřeblovém dopravníku. Takzvané brázdičky se ovšem upravovaly i pro částečné nakládání a odtud už byl jen krůček ke kombajnům. Těmi prvními byly sovětské širokopokosové stroje Donbas a Kirovec, nasazené v roce 1955. Byly však značně poruchové a trpěly společnou nemocí s brázdičkami – široký pokos totiž vyžadoval ideální stropní podmínky. Tento problém byl vyřešen zavedením prvního úzkopokosového kotoučového kombajnu v roce 1958. Postupně se objevovaly i stroje československé výroby typů KSV-60E, KSV-33E a KSV-6. Další zlepšení přinesl kombajn KSVA-80E, vybavený dvěma kotouči. Kombajny sovětské výroby typu 1-K-101, 2-K-52 a KŠ-1-KG měly již dokonce dvě pohyblivá ramena s možností vertikální manipulace. Později byl nasazen výkonný stroj KWB-3RDU-W.

Obr. č. 8 – Před směnou 1965 (archív autora)

Vývojový posun v ražení chodeb přinesl rok 1961, kdy se v chodbách objevil sovětský kombajn PK-3 se současným zavedením škrabákových nakládačů typu ŠN1, VSŠ-240, NS-4 a NS-5. Usnadnění dopravy materiálu do porubu a na čelby umožnilo v roce 1965 zavedení závěsné dopravní dráhy typu ZD-80. Technologie dobývání s foukanou zakládkou byla na Doubravě používána již v padesátých letech. Individuální hydraulická výztuž s pomocí německého zafoukávacího stroje AUS a následně BRIEDEN a BAIEN s potrubím o průměru 150 mm. Od roku 1964 se už používaly výhradně zafoukávací stroje tuzemské výroby, z Ostroje Opava, typu ZP-150, ZP-200 a ZP-240 o průměru potrubí

150 až 225 mm. Veškeré poruby vedené pomocí technologie foukané základky však byly budovány klasickými stojkami. Příkladem úspěšného foukání s pomocí posuvné výztuže byla Alpine B-2-6 ve 34. sloji. Jiným oborem, který v té době zaznamenal rychlý rozvoj, bylo zajišťování vyuhleného prostoru. To se ještě na počátku padesátých let provádělo stále dřevěnou výztuží. Ta pak byla, po dobudování stropních dřevěných řezánek, nahrazována železnými stojkami typu Gerlach a Schwarz, jejichž nevýhodou byla nízká nosnost a obtížná manipulace. Značnou fyzickou námahu nahradily individuální hydraulické stojky, ale skutečným kvalitativním skokem, vedoucím i ke zvýšení bezpečnosti, produktivity a kultury hornické práce, bylo až zavedení posuvných hydraulických výztuží. V roce 1988 začaly být výhradně používány hydraulické mechanizované výztuže (viz obr. č. 9).

V roce 1969 byla zahájena další etapa výstavby (otvírka 10. patra) s ukončením v roce 1985. V roce 1975 byla realizována rekonstrukce těžních strojů a těžní věže na jámě Doubrava I, včetně prohloubení jámy na 10. patro. Na povrchu byl v tom roce vybudován sklad MTZ a jeřábová dráha. Po zahájení těžby z nového 10. patra, kde byly připraveny ve třech místech velkokapacitní zásobníky, došlo ke zlomovému období v systému důlní dopravy. Dosud používané důlní vzduchové lokomotivy byly nahrazeny výkonnými naftovými, které svážely od zásobníků v revírech těžbu ve velkokapacitních důlních vozech VSV 3,3 m^3.

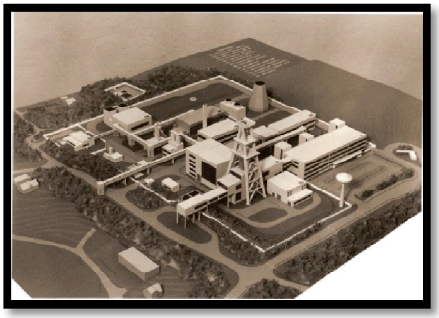

Obr. č. 9 – První mechanizovaná výztuž 1969 (archív autora)

Veškerá koncepce jednotlivých etap investiční výstavby byla v souladu se záměrem zachování těžby na Dole Doubrava do roku 2015 v mateřském poli. Další výhled byl zaměřen na otvírku zůstatkových zásob, která navazovala na koncepci skupinových dolů, konkrétně Karviná-Sever, který měl vzniknout spojením dolů ČSA a Doubrava, se základním závodem na lokalitě Karviná-Nové Pole. Společnou úrovní tohoto skupinového dolu měla být výšková úroveň 875 m (12. patro, viz obr. č. 10).

V souvislosti se změnami, které proběhly po roce 1989, s omezením těžby v některých polích a krách, ve vztahu k jednotlivým městům a obcím a se zvýšením důrazu na ekonomiku provozu jednotlivých dolů, bylo rozhodnuto sloučit stávající doly ve větší celky. K tomu došlo 1. 7. 1995, kdy byl vytvořen odštěpný závod OKD, a. s., Důl Čs. armáda. V něm jsou sloučeny oba původní doly, nazývané nejprve důlními závody. V dubnu roku 1996 pak byly zahájeny práce na podzemním jejich propojení. Spojení bylo realizováno ze strany závodu Jan-Karel i ze strany závodu Doubrava. Práce byly ukončeny 22. 7. 1997. Část těžby z Doubravy pak proudila podzemím na jámu Jan-Karel. Od poloviny roku 2000 byla těžba pomocí

pásů převedena na jednu skipovou těžební jámu ČSA 3 a jednu úpravnu na závodě Jan-Karel.

Obr. č. 10 – Lokalita Doubrava-sever po dostavbě (archív autora)

V roce 2005 byl zahájen útlum povrchových provozů. 23. 10. 2006 byla odstřelena skipová jáma č. 1 dolu Doubrava. Těžba na dole Doubrava byla ukončena v roce 2007 tak, aby mohlo být ze sousedního dolu Jan Karel vydobyto 8 milionů tun uhlí z ochranného ohradníku dolu Doubrava. Do roku 2011 se uskutečnila demolice jámové budovy, těžní věže a zřízení jámového poklopu. Důl tak přestal (na povrchu) existovat.

Mimořádné události v historii dolu

- Dne 14. 11. 1944 došlo v dole k tragické události. Na sedmém patře jámy Eleonora, ve sloji Eduard, pracovala na čelbě dvanáctičlenná posádka. Byli to dva místní horníci a deset sovětských zajatců. Při práci došlo k závalu, který zasypal celou osádku. Všichni zahynuli. Ze závalu se tehdy podařilo vyprostit pouze čtyři mrtvé sovětské zajatce. Ostatních osm horníků zůstalo v dole pohřbeno navždy.
- Dne 12. 2. 1949 došlo na noční směně ve 3:55 hod ve sloji Hubert k výbuchu, který následně vyvolal důlní požár. V krátkém časovém sledu se ozvaly další dvě exploze. V době výbuchu pracovalo v postižené oblasti 32 horníků, z nichž 19 z dolu nevyfáralo vůbec a 8 s popáleninami. Příštího dne byl od 11:00 hod prováděn průzkum četou pěti záchranářů. V ní byli pod vedení Ing. Alexandra Kanczuckého z jámy Doubrava i dobrovolníci, jeho kolegové František Kunčický a Vilém Hudeček, Josef Musial z Nové jámy v Lazech a Antonín Fuxa z jámy Hlubina v Ostravě. V 11:35 hod však došlo k další silné explozi a celá četa zahynula. Pro zamezení dalšího šíření důlního požáru byly na všech jámách zřízeny povaly. Poprvé po více než 130 letech byl důl uzavřen. Od 10. 10. 1950 byl provoz postupně obnovován, ale škody byly tak rozsáhlé a renovační práce natolik obtížné, že se protáhly téměř na tři roky. O dva roky později byl obětem této havárie odhalen pomník vytvořený akademickým sochařem Wielgusem na doubravském hřbitově (viz obr. č. 11).
- 24. 4. 1974 na Doubravě při důlním otřesu zahynuli 4 horníci a záchranář HBZS Vladislav Kaczor.

- Dne 7. 5. 1985 došlo v ranní směně, v oblasti 37. sloje v první kře, k výbuchu, při kterém zahynulo dvacet pět techniků a horníků. K sedmnácti pohřešovaným pracovníkům se pro velký vývin kouřů, otevřený oheň, vysoké teploty a koncentrace CO nepodařilo záchranným četám proniknout. Při pokusu o likvidaci požáru docházelo k dalším místním výbuchům a nebylo možno vyloučit další exploze a šíření požáru. Dne 13. 5. 1985 byla oblast výbuchu vzdorně uzavřena. Pohřešovaní, z nichž bylo šest záchranářů Závodní báňské záchranné stanice Dolu Doubrava, zůstali navždy pohřbeni v dole.

Obr. č. 11 – Památník obětem na Doubravském hřbitově (archív autora)

- V úterý 28. 7. 1998 ve 4:06 hod došlo v hloubce 89 m pod ohlubní k narušení jámové výztuže a jejímu pádu do zatopené části jámy Doubrava IV (Sever), jejíž celková hloubka byla 1 176,5 metrů. Následkem pádu horniny a výztuže byla tlakovzdušná vlna ve směru od jámy s následným částečným zatopením příslušných ochozů (viz obr. č. 12). Téhož dne kolem 18:00 hod došlo k sesuvu okolních hornin (zvodnělých jílů) do jámy, se vznikem kráteru o průměru 70 m, do kterého se propadla i konstrukce těžní věže. Z bezpečnostních důvodů byli evakuováni obyvatelé tří rodinných domků, nacházejících se v blízkém okolí

Obr. č. 12 – Asanovaný kráter po jámě Doubrava IV (archív autora)

- 13. 6. 2002 v 3:14 hod došlo na Doubravě k důlnímu otřesu v hloubce 800 m pod povrchem. V důsledku otřesu jeden polský horník zahynul a dalších 15 bylo zraněno.

Použitá literatura:

Archív autora – již publikované články, prezentace z přednášek v ČR a fotogalerie

Ing. Stanislav Kuba

GENEREL OKR – VZNIK A VÝZNAM
Část 8 – Skupinový důl Staříč

V minulé části jsme si rozebrali Skupinový důl Paskov. V dnešní části se seznámíme se Skupinovým dolem Staříč, tak jak jej navrhly Báňské projekty v Ostravě v Generelu OKR z roku 1983.

Skupinový důl Staříč měl vzniknout postupným rozšířením stávajícího dobývacího prostoru o část průzkumného pole Příbor-sever, Fryčovice a část Oprechtického výmolu. Zvětšení dobývacího prostoru spolu s výstavbou závodu Brušperk mělo eliminovat úbytek produktivního karbonu, který vznikal postupem do hloubky ve východní části dobývacího prostoru (viz obr. č. 1).

Celková rozloha skupinového dolu měla být 55,42 km^2. Efektivní karbonská plocha se do hloubky měla měnit z 25 km^2 přes 31,83 Km^2 na 29,32 km^2 v hloubce -1000 m.

Společná patra měla být na úrovni -450 m (viz obr. č. 2), -600 m (viz obr. č. 3), -800 m a -1 000 m.

Těžebním centrem měla zůstat lokalita Staříč II. Pomocnými závody potom lokality Staříč III a Brušperk.

Celkem měl mít skupinový důl čtyři centrální větrní oblasti (Staříč I, Staříč II, Staříč III a Brušperk).

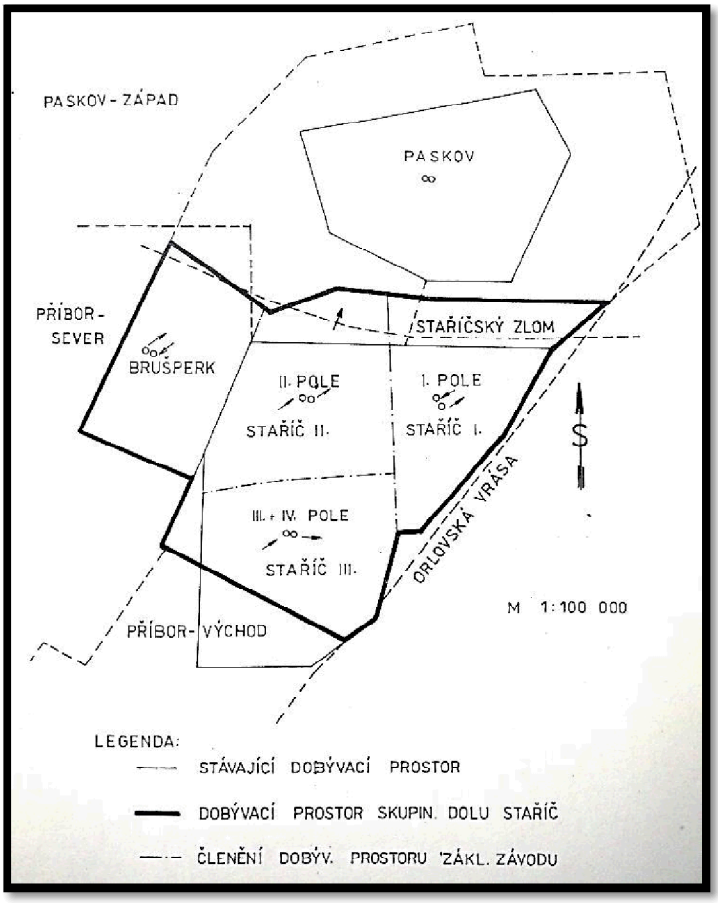
Nově měly být v letech 1993 – 1994 vyhloubeny dvě jamy z povrchu a to v lokalitě Brušperk o průměru 8,5 m. Prohlubovány měly být čtyři jámy, dvě na základním závodě Staříč II a dvě na pomocném závodě Staříč III. Do roku 2050 mělo být vyhloubeno 4 525 m jam.

Otvírka na -450 m (3. patro) měla být ukončena do roku 1997 a v roce 2005 měla být napojena i nová lokalita Brušperk. Otvírka na -600 m (4. patro) měla již zpřístupnit i zásoby v oblasti Oprechtické vymítiny.

Celkem mělo být vyraženo 185 870 m překopů, 9 050 m investičních chodeb, 41 zásobníků a 71 širokoprofilových vrtů.

Průměrná mocnost dobývaných slojí se měla pohybovat od 81 do 83 cm.

V dobývání mělo převládat směrné stěnování na řízený zával. Podíl mechanizovaných porubů se předpokládal 100%. Měly být používány především pluhy (až 80% těžby z porubů) s mechanizovanými výztužemi nebo individuální hydraulickou výztuží. Do roku 2050 se neuvažovalo s dobýváním ochranných pilířů jam s výjimkou jam Staříč I, které měly být dobývány od 18. pětiletky (2036 – 2040).

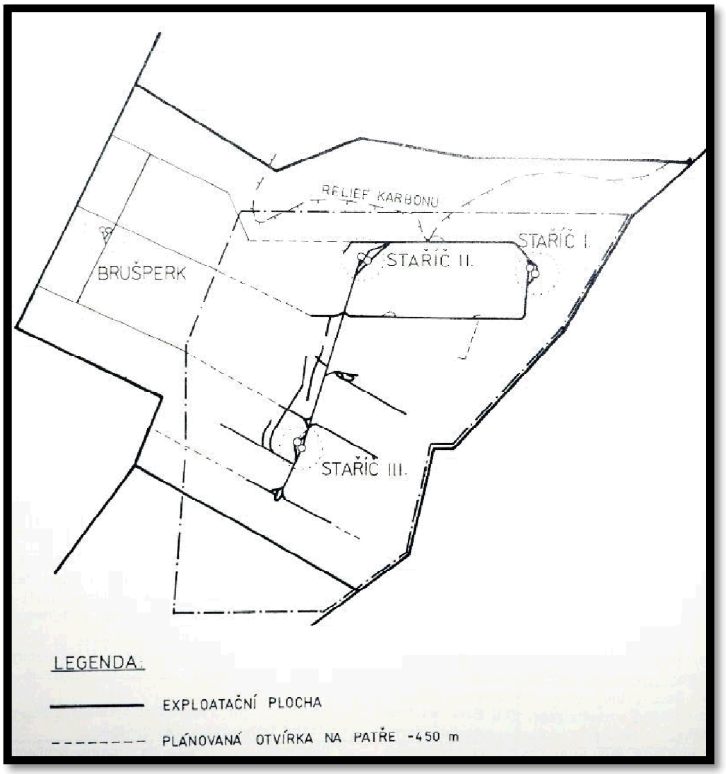

Obr. č. 1 – Skupinový důl Staříč

Průměrná dopravní vzdálenost spojených polí měla měnit z 3,7 km na 3,4 km, s maximální vzdáleností 7,5 km. Na lokalitě Brušperk 6 km s maximální vzdáleností 7,5 km. Jelikož základní závod Staříč byl nový důl, postupně budovaný od konce 60. let, disponoval v dole normalizovaným rozchodem 600 mm.

V rámci lokality Skupinového dolu Staříč měla být postupně vybudována centrální klimatizace na povrchu. Na lokalitě Staříč II ve 14. pětiletce (2016 – 2020) a na lokalitě Brušperk potom v 18. pětiletce (2036 – 2040).

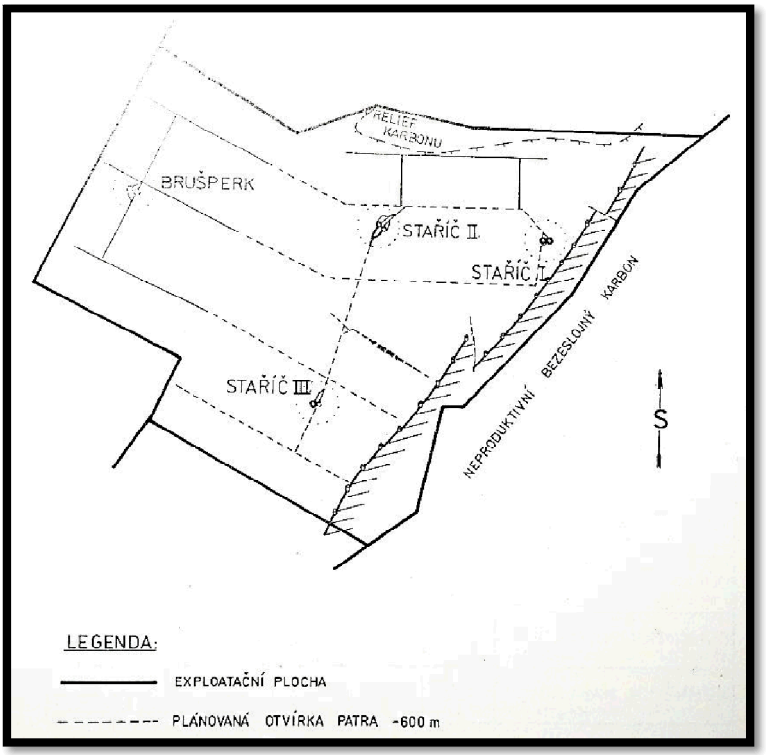
Pro zajištění odtěžení uhlí měla být těžba soustředěna na výdušnou jámu St. II/3 základního závodu Staříč II s kapacitou 7 688 t/den.

Obr. č. 2 – Otvírka na patře -450 m

Jelikož nebylo možné ze stavebních důvodů vybavit tuto jámu druhým dvojčinným skipovým těžním zařízením, bylo nutno počítat i s přitěžováním 1 912 t/den klecovým těžním zařízením ve vtažné jámě St. II/4. Těžba kamene měla být dále soustředěna na lokalitu Stařič III. Odsun hlušin z této lokality bylo ale už nutno řešit pomocí železničních vagónů, tudíž se počítalo s prodloužením železniční vlečky z lokality Stařič II. Doprava mužstva a materiálu měla probíhat na všech lokalitách mimo Brušperk.

Úprava uhlí měla být do 9. pětiletky (1991 – 1995) podle původního řešení tj. z těžkokapalinovou třídírnou a hrubou úpravou zrna 50 – 220 mm v lokalitě základního závodu Stařič II a odsunem části těžby (podsítné 73%) k úpravě na úpravnu uhlí Paskov. V 10. pětiletce (1996 – 2000) měla být vybudována centrální úpravna, která měla zajišťovat úpravu celé těžby Skupinového dolu Stařič a také těžbu Skupinového dolu Příbor-východ.

Obr. č. 3 – Otvírka na patře -600 m

Výkon úpravny měl být 11 200 t/den. Odvoz hlušiny měl být zajištěn jak auty, tak vagóny. 70% produkce hlušiny měla být využita pro inženýrské stavby a základku v karvinské oblasti. Vlastní odvaly „Oprechtický les“ a „Strážnice“ měly jen omezenou kapacitu.

Celý skupinový důl měl být zajištěn opravárenskou kapacitou, dimenzováním rozvoden a přívodů elektrické energie, patřičným zásobováním vodou a taktéž i vytápěním z centrálního zásobování teplem z CELPAK Paskov.

Skupinový důl Staříč byl příkladem vhodného napojení okrajových polí na stávající dobývací prostor jak z hlediska investičního, tak provozního. Výstavba byla nutná pro krytí potřeb UVPK (uhlí vhodné pro koksování). Údaje jako mocnost, relativní uhelná bohatost, důlní investiční náročnost, směrné délky překopů byly rozdílné podle pater. Investiční náklady byly taktéž rozdílné související s výstavbou lokality Brušperk a nové úpravny z 0,765 mld. Kčs v 8. pětiletce (1986 – 1990) na 1 mld. Kčs ve 13. pětiletce (2011 – 2015, viz tabulka č. 1).

Tabulka č. 1 – Vybrané TH ukazatele pro Skupinový důl Staříč

Léta:	1986 - 1990	1996 - 2000	2021 - 2025	2031-2035	2046-2050
Roční těžba (tun):	1 250 000	1 250 000	1 350 000	1 170 000	1 170 000
Počet pracovníků (osob):	4 895	5 496	6 562	5 761	5 715
Důlní výkon (t/sm):	1,75	1,66	1,45	1,45	1,45
Celkové investiční náklady (Kčs):	765 000 000	1 270 000 000	535 000 000	1 240 000 000	111 000 000

Během následujících let a zejména po roce 1985 se ovšem zásadně změnil ekonomický náhled na národní hospodářství, kde byl omezen přísun investičních prostředků na období 1990 – 2005, což mělo negativní dopad na realizaci důlní i povrchové výstavby dle Generelu OKR. Zvláště nepříznivě to ovlivnilo budoucí výstavbu skupinových dolů, realizaci úpravárenského programu, sociální program, modernizaci strojírenské základny atp. Bylo nutno počítat s periodickými aktualizacemi podle momentální situace v národním hospodářství.

V letech 1986 – 1987 byla odbornými útvary GŘ OKD (Generální ředitelství Ostravsko-karvinských dolů) ve spolupráci s OKR – RPO, k. p. (Rozvoj a projektování = Báňské projekty) upřesněna prognóza dlouhodobého vývoje důlního subsystému do roku 2010. Na podkladě upřesněných realizačních výstupů Generelu OKR zpracoval OKR – RPO tzv. Rozvojové studie skupinových dolů. Cílem řešení těchto studií bylo odvodit z prognózy Generelu koncepci reálného vývoje tehdejších dolů včetně výstavby dolu Frenštát v souladu se schválenou variantou koncepce rozvoje OKR do roku 2000, kterou zpracovalo GŘ OKD v březnu 1985 na upřesněné objemy revírních těžeb a investiční limity. Rozvojové studie skupinových dolů OKR – RPO, k. p. řešil vždy v několika variantách, které expedoval na přelomu let 1986 – 1987. Pro Skupinový důl Staříč pouze v jedné variantě.

K zásadním změnám oproti původnímu pojetí nedošlo. Nově bylo navrženo rozšířit celkovou rozlohu Skupinového dolu Staříč na 66,5 km^2, z čehož bylo 60,6 km^2 produktivního karbonu a z toho efektivní plocha 38,9 km^2 na patře -600 m. Bylo nutno upřesnit cílové řešení včetně vyhodnocení nerovnoměrného geologického průzkumu. V 9. pětiletce (1991 – 1995) a 10. pětiletce (1996 – 2000) měla být vyražena průzkumná dlouhá důlní díla na úrovních -300 a -450 m směrem k západní demarkaci Skupinového dolu Staříč. Na průzkumu záviselo rozhodnutí o rozsahu výstavby lokality Brušperk.

Původní koncepce koncentrace těžby na lokalitu Staříč II byla zachována:

Odtěžení uhlí: max. 9 600 t/den surové těžby (jámy St II/3 a St II/4)
Úprava uhlí: 11 200 t/den (od 1996).

Vysoké měrné investiční zatížení, které mělo být o 70% vyšší než dosahovaná skutečnost dolu (1986) vyplývala nejenom z rozsáhlé otvírky, ale také soustředěním výstavby nové úpravny do 9. pětiletky (1991 – 1995) a povrchovou výstavbou lokality Brušperk, kterou se počítalo rozdělit na etapy. Podle získaných poznatků z geologicko-průzkumných prací v nových polích měl být navržený systém otvírky ještě dále upřesněn. Z hlediska reálnosti investičního zabezpečení byl program výstavby Skupinového dolu Staříč stejně jako Skupinového dolu Paskov po upřesnění těžebního trendu, přijatelný.

Použitá literatura:

OKD koncern GŘ Ostrava, Generel OKR, svazek 2.6 Skupinový Důl Staříč
OKD koncern Ostrava GŘ, kolektiv autorů: Technická ročenka OKR 1987 (1988)
OKD koncern Ostrava GŘ, kolektiv autorů: Technická ročenka OKR 1988 (1989)

Pozn. autora: pro laickou veřejnost uvádím, že veškeré hloubky jsou v absolutním vyjádření bez převodu do relativní hodnoty z toho důvodu, že nadmořská výška jednotlivých lokalit je rozdílná. V případně zájmu o relativní hodnotu hloubky je nutno si vyhledat příslušnou nadmořskou výšku té které lokality např. v mapách a tuto připočíst.

Pokračování v příštím čísle HZ – Skupinový důl Frenštát.

Petr Kubinský

ŠVÉFL

Výjimečná semestrika

Jedna ze sessí, poměrně bouřlivá, protože byla vedena nelítostným střetáváním názorů na to, jak by měla fungovat výjimečná semestrika. Konečné shrnutí, téměř až vědecké diskuze provedl jeden slavný semestr včetně i vlastních zkušeností a to do 14. dvou bodů, ve kterých srovnává pivo s výjimečnou (tedy skvělou po těle i po všem) semestrikou.

1. Pivem se můžete těšit celý měsíc.
1. Výjimečnou semestrikou se nemusíte těšit celý měsíc.

2. Pivečko nemusíte hostit vínem a jídlem.
2. Výjimečné semestrice stačí, když jí pohostíte pivem.

3. Pivo se nikdy neopozdí.
3. Výjimečná semestrika se vždy opozdí, a proto si můžete zkrátit čekání pivem.

4. Následky piva, jako třeba kocovina, nakonec odejdou.
4. Následky styku s výjimečnou semestrikou sice neodejdou, protože to ještě neumí, ale můžete ji odvrhnout.

5. Pivo nezačne žárlit na druhé pivo.
5. Výjimečná semestrika také nežárlí na ostatní výjimečné semestriky, ale fest se přidává.

6. Když jdete do baru, víte, že tam na vás čeká vždy pivo.
6. V baru většinou čeká ne jedna výjimečná semestrika.

7. Pivo se nikdy nerozčílí, když přijdete s dechem po pivu.
7. Výjimečná semestrika se také nerozčílí, když si přivedete několik dalších výjimečných semestrik.

8. Pivo nemá nikdy bolesti hlavy.
8. Výjimečné semestrice se nemůže stát, že by někdy neměla chuť.

9. Jestliže se správně naléváte pivem, nemáte bolesti hlavy.
9. Jestliže si užíváte s výjimečnými semestrikami, rozeženou vám bolesti hlavy.

10. Za noc můžete mít víc než jedno pivo a nemusíte mít pocit provinění.
10. Za noc můžete mít několik výjimečných semestrik a můžete mít pocit hrdosti.

11. O pivo se můžete podělit se svým přítelem.
11. O výjimečnou semestriku se nemusíte s nikým dělit, protože vám to neřekne.

12. Vždy víte, že jste první, kdo otevřel láhev piva.
12. Víte, že nemusíte být první, kdo načne výjimečnou semestriku.

13. Pivo je vždy vlhké.
13. Výjimečná semestrika je vždy nejenom vlhká, ale zároveň i nažhavená.

14. Frigidní pivo je dobré pivo.
14. Frigidní výjimečná semestrika přestává být po několika pivech frigidní.

Sesse posléze konstatovala, že v těchto bodech jde opravdu o velice výjimečnou semestriku a že hledání takové je třeba provádět především podle bodu 13. Stává se, že po spolužití s výjimečnou semestrikou, když jste u ní často velmi blízko – asi tak minus 15 až 20 cm, dojde k aktu svatebnímu.

Na toto reagovala naše legislativa vydáním „Kutacího práva“ jehož probírání pro vyčerpanost sesse bylo odloženo na příští šachťák.

Švéfl ex! *Emeritní Slavné vysoké a neomylné prezidium (SVNP)*
Ing. Otakar Krajník, CSc.

USKUTEČNĚNÉ AKCE V ZÁŘÍ A V ŘÍJNU 2021

100 let od založení Kroužku krojovaných horníků Dolu František Horní Suchá u Havířova

Dne 18. 9. 2021 oslavil, Kroužek krojovaných horníků Dolu František Horní Suchá, významné výročí 100 let od založení hornického spolku. Celou událost zahájil v 10:00 hod předseda spolku pan Rostislav Grimm u sochy sv. Barbory vedle budovy Obecního úřadu Horní Suchá, dále uvítal všechny přítomné spolky a havíře starosta obce Horní Suchá pan Ing. Jan Lipner. Následoval průvod hornických spolků od sochy sv. Barbory do katolického kostela sv. Josefa, kde se sloužila slavnostní mše a byly posvěceny všechny zúčastněné hornické prapory hornických spolků a klubů. Po ukončení slavnostní mše následoval v 11:30 hod průvod hornických spolků obcí Horní Suchá ke kulturnímu zařízení, Klubu hornických důchodců Dolu František Horní Suchá, lidově nazývaném „Domeček“, který vede pan Roman Konopka. Následovalo stužkování hornických praporů, zdravice od všech zúčastněných hornických organizací a hostů, bohatý kulturní program, občerstvení, volná zábava a slavnostní tombola (viz obr. č. 1).

Obr. č. 1 – Společná fotografie organizátorů 100 let oslav Kroužku krojovaných horníků Dolu František Horní Suchá, foto: Ing. Kateřina Polínková (18. 9. 2021)

O krásný kulturní zážitek se postaraly mažoretky, děti z mateřské školky přišly zazpívat a taktéž po celé odpoledne hrála místní kapela ve venkovním areálu, který sousedí s domovem pro seniory. Společný areál je vyzdoben velkými dřevěnými sochami ze sochařských sympozií na různé téma, také zde jsou k vidění velké hornické sochy a ručně malované kamínky k jubileu kroužku. Vnitřní prostory „Domečku“ působí dojmem skutečného hornického muzea a výstavní síní hornických artefaktů. Jsou zde různá vyřezávaná díla, hornické obrazy a sochy, které znázorňují hornickou práci. Pro účastníky akce byla zajištěna

prohlídka skipové těžní věže Dolu František v průmyslové zóně František v Horní Suché (viz obr. č. 2). Což bylo opravdovým zážitkem a zpestřením celodenní akce. Z ochozu skipové těžní věže byl nádherný výhled na činné a již nečinné doly a haldy Karvinska a Polska.

Součástí setkání bylo předání pamětní medaile „Za rozvoj a udržování montánních tradic“ panu Jaroslavu Čihařovi, dlouholetému členu havířovské pobočky KPHMO, z. s. . Medaili předali druhý místopředseda Sdružení hornických a hutnických spolků ČR pan Ing. Václav Dorazil Ph.D. a předseda KPHMO, z. s. pan Jiří Kunčický (viz obr. č. 3).

Přeji celému Kroužku krojovaných horníků Dolu František Horní Suchá, aby i nadále organizovali a dodržovali hornické tradice a aby jim kroužek vzkvétal, rozvíjel se a stále se doplňoval o „mladou hornickou krev“ a o „hornické srdcaře“.

Obr. č. 3 – Předání pamětní medaile panu Jaroslavu Čihařovi, foto: Ing. Kateřina Polínková (18. 9. 2021)

Obr. č. 2 – Skipová těžní věž Dolu František v Horní Suché, foto: Ing. Kateřina Polínková (18. 9. 2021)

Ing. Kateřina Polínková

132. Skok přes kůži ve Stráži pod Ralskem

Celostátní v pořadí již 132. Skok přes kůži se netradičně konal v říjnu tohoto roku, respektive v pátek 1. 10. 2021. Organizátorem a pořadatelem se stal Hornicko-historický spolek pod Ralskem, jehož předsedou je Ing. Václav Dorazil, Ph.D. Spolek je relativně mladý a vznikl před devíti lety ve městě Stráž pod Ralskem, které se nachází v okrese Česká Lípa v Libereckém kraji. „Akce byla velmi náročná z organizačního a finančního hlediska a troufám si říci, že jistě

nejnáročnější, kterou jsme v rámci našeho spolku organizovali“, uvedl hlavní organizátor skoku pan Ing. Václav Dorazil, Ph.D. (viz obr. č. 1).

Obr. č. 1 – Hlavní organizátor 132. Skoku přes kůži pan Ing. Václav Dorazil, Ph.D., foto: Ing. Jaroslav Kubánek (1. 10. 2021)

Samotný skok započal v odpoledních hodinách hornickým průvodem městem, kterého se zúčastnilo 70 havířů slavnostně oděných do hornických uniforem za zvuku hornické dechové hudby zvané „Smečka“, která byla složená z řad studentů, absolventů a pedagogů Hornicko-geologické fakulty Vysoké školy báňské- Technické univerzity Ostrava. Průvod měl celkem tři zastavení. Poprvé se zastavil před budovou ředitelství státního podniku DIAMO, aby jej pozdravil a přednesl zdravice ředitel Ing. Ludvík Kašpar. Podruhé se hornický průvod zastavil před radnicí města a pan starosta Mgr. Zdeněk Hlinčík taktéž pronesl svoji úvodní zdravici (viz obr. č. 2). Poslední zastavení následovalo před kulturním domem ve Stráži pod Ralskem, kde byl mimořádně pro skokovou akci umístěn důlní vozík s nápisem **„132. Skok přes kůži Stáž pod Ralskem ⚒ 1. 10. 2021 ⚒“** (viz obr. č. 3). Zde byly také položeny kytice před pomyslnými patrony – sv. Prokopa a sv. Barborky a zazněla karmína alias hornická lidová píseň „Již opět z věže zaznívá“. Po té se uskutečnilo společné fotografování všech účastníků hornického průvodu (viz obr. č. 4).

Obr. č. 2 – Starosta města Stráže pod Ralskem pan Mgr. Zdeněk Hlinčík při své úvodní zdravici, foto: Jiří Skála (1. 10. 2021)

Po slavnostním průvodu následovalo občerstvení v podobě kančího guláše, který nesmí chybět na žádném skoku. Dále mohlo „Slavné vysoké a neomylné prezídium“ v osobě Ing. Petra Miervy zahájit 132. Skok přes kůži. V mnoha ohledech byl tento skok výjimečný: novým místem, hlavním pořadatelem byl hornický spolek a absencí fuxů a fuxií alias studentů-adeptů do cechu hornického. Mladí skokani přes kůži zde chyběli, což bylo zapříčiněno protipandemickým opatřením vůči nemoci Covid-19, kdy téměř rok byly uzavřeny vysoké školy a tudíž i studenti-posluchači Hornicko-geologické fakulty Vysoké školy báňské-Technické univerzity Ostravy se nemohli pravidelně připravovat na hornických večer zvaných „šachťák“ na nejstarší cechovní tradici jako je beze sporu „skok přes kůži.

Organizátoři skoku proto oslovili skokany z roku 1983 a udělali tzv. „zlatý skok“. Tenkrát skokani skákali v nedalekém městečku Mimoň, neboť Stráž pod Ralskem v tehdejší době ještě neměla dostavěný kulturní dům. Sešlo se sedm skokanů, kteří si chtěli po 38 letech zopakovat hornickou ceremonii (doc. Ing. Pavel Černota, Ph.D., Ing. Petr Milec, Ing. Miroslav Vrba, Rostislav Nedbálek, Ing. Pavel Smatana, Ing. Marika Vostárková a Ing. Mária Jarolímová, Ph.D., viz obr. č. 5) K těmto skokanům přibylo ještě šest čestných skoků, tudíž starobylá tradice byla slavnostně dodržena. Na sessi zazněl také Švéfl (čili odborné neodborné pojednání na odborné neodborné téma), který přednesl slavný semestr Ing. Petr Milec z Příbrami (viz obr. č. 6) na téma: „Historie slavných skoků přes kůži od Freibergu do Mimoně“ a věnoval se také významné skokové a šachťákové osobnosti panu doc. Ing. Lubomírovi Cwikovi, CSc., který v roce 1972 obnovil na VŠB tradici skoků přes kůži.

Každý účastník skoku obdržel upomínkovou tašku se skokovým kryglem, zpěvníkem skokových karmín, pamětním listem a voskovou svíčkou ve tvaru sochy sv. Barbory (viz obr. č. 6). Celá ceremonie se odehrávala za zvuku hornické kapely „smečky“ a zpěvu hornických karmín, taktéž vyprávění nejrůznějších hornických historek, nechyběl ani pivní souboj mezi jednotlivými tablicemi, probíhalo také svěcení diamantu „slavným a vysokým nadlišákem“ zvaným „Prdlačky“ alias RNDr. Milanem Doležalem, CSc. O pivní mast se poctivě starala pivní police zvaná „Pipo“ a roznášela „žíznivým“ tradiční ostravský mok v podání piva Radegast.

Obr. č. 3 – Slavnostní hornický vůzek alias hunt před kulturním domem ve Stráži pod Ralskem, foto: Jiří Skála (1. 10. 2021)

Akce by se nemohla odehrát bez štědrých finančních darů a bez podporovatelů. Velké poděkování patří Zaměstnavatelskému svazu důlního a naftového průmyslu, Nadaci LANDEK Ostrava, státnímu podniku DIAMO a dalším organizacím, dále panu plk. Ing. Františku Vlachovi, Ph.D., MBA, který hostům zajistil hotelové ubytování Akademie vězeňské služby ČR, hornickému patriotu Ing. Václavu Ježkovi, který daroval hornické dárky a samozřejmě všem organizátorům z řad Hornicko-historickému spolku Pod Ralskem, který bravurně obstál při organizaci 132. Skoku přes kůži.

Obr. č. 4 – Společná fotografie hornického průvodu před kulturním domem ve Stráži pod Ralskem, foto: Jiří Skála (1. 10. 2021)

Obr. č. 5 – Zlatý skok paní Ing. Márie Jarolímové, Ph.D., foto: Ing. Jaroslav Kubánek (1. 10. 2021)

Obr. č. 7 – Upomínkové předměty, foto: doc. Ing. Radmila Kučerová, Ph.D. (1. 10. 2021)

Obr. č. 6 – Ing. Petr Milec přednesl švéfl, foto: Jiří Skála (1. 10. 2021)

Příští skok přes kůži by se měl konat v Příbrami a to v termínu 23. 4. 2022 s pořadovým číslem 133. Máte se tedy na co těšit. Hornickým tradicím „Zdař Bůh“!

Ing. Kateřina Polínková

ZASLANÉ ČLÁNKY DO REDAKCE HORNICKÉHO ZPRAVODAJE

Poprava 10 kutnohorských havířů – obětí pánské zvůle – HAVÍŘSKÝ KOSTELÍK v Poděbradech

Při víkendové návštěvě lázní Poděbrady mě upoutala směrovka k „Havířskému kostelíku“.

Současný novogotický kostelík stojí v místě popravy deseti vůdců povstání kutnohorských havířů v roce 1496. Těm nešlo o nic jiného, než o slyšení u krále Vladislava Jagellonského. Chtěli mu povědět o těžkých podmínkách ve stříbrných dolech. Ač jim královský hejtman Oněk Kamenický z Topic audienci u Vladislava přislíbil, odvezl je na své sídlo-poděbradský hrad, tam je prohlásil za buřiče a nechal jim setnout hlavy.

Dle procítěné informace průvodkyně Havířského kostelíku paní Miloslavy Polnické, bylo buřičů z Kutné Hory celkem 13. V dané době ale platil zákon, že hromadně může být popraveno jen 10 provinilců. Proto pod příslibem audience u krále byli tři havíři převezeni na hrad Křivoklát, kde dva z nich byli popraveni.

Obr. č. 1 a 2 – Havířský kostelík v Poděbradech, foto: Jiří Somerlík (červenec 2021)

Třetímu se podařilo od kata uniknout a povedlo se mu o nespravedlnosti informovat krále. Proběhl soud, který posmrtně prohlásil havíře za nevinné. Strůjce popravy údajně potkal zasloužený trest.

Zajímavý je i osud havířského kostelíčka, neboť měšťané jej postavili za 20 let na místě popraviště provinilců – havířů. Po třicetileté válce byl vykradený a zničený kostelíček opraven a hodnotně vybaven. Přesto jej Josef II. nechal jako církevní zrušit. Od té doby byl kostelík několikrát přestavěn, naposledy v roce 1860 (viz obr. č. 1 a 2).

Se čtyřstým výročím popravy kutnohorských havířů město Poděbrady rozhodlo o dalším zvelebení památky, dle návrhu sochaře Bohuslava Schnircha, tvůrce pomníku krále Jiřího z Poděbrad na náměstí. Novodobé průčelí znázorňujícím nanebevzetí Panny Marie je na dalším obrázku.

Chvályhodné na Havířském kostelíku je to, že jej město odkoupilo a o jeho rekonstrukci a udržování se vzorně stará. V péči o hornické památky město Poděbrady slouží za příklad i některým hornickým obcím a městům v ČR.

O Havířském kostelíku, dřevěné zvoničce (viz obr. č. 3), soškách havířů, oltářním obrazu sv. Václava, jezírku Jordán, kapličce a jiných pamětihodnostem by se dal popsat celý „Hornický zpravodaj“. Pokusil jsem se z výkladu milé průvodkyně a z prospektu zestručnit informace o tomto unikáním Hornickém kostelíčku, který mě přímo nadchnul, a proto jsem Vám sepsal tento článek. Snad jsem Vás dostatečně nalákal k navštívení hornické památky v okrese Nymburk ve Středočeském kraji.

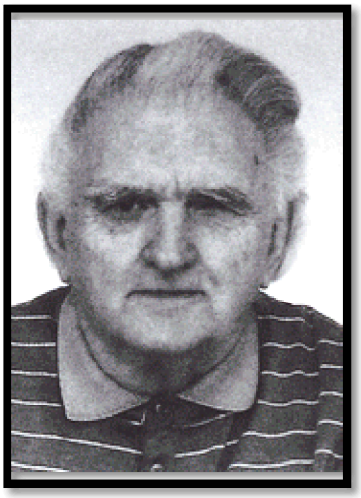
Obr. č. 3 – Dřevěná zvonička patřící k Hornickému kostelíku v Poděbradech, foto: Jiří Somerlík (červenec 2021)

Nejlepší je využít i příležitostné cesty do lázní nebo okolí Poděbrad a osobně si pamětihodnost prohlédnout. Nabízí se i cesta do Kutné Hory, kdy se v příštím roce uskuteční již 26. Setkání hornických a hutnických měst a obcí ČR.

Jiří Somerlík

Vladimír Markl osmdesátiletý

Osmdesáté narozeniny Vladimíra Markla (viz obr. č. 1), prvního předsedy Klubu přátel Hornického muzea v Ostravě, jsou jistě dobrou příležitostí připomenout si jeho podíl na vzniku a činnosti našeho klubu i počátcích Hornického muzea v Ostravě.

Obr. č. 1 – Fotografie pana Vladimíra Markla (archív autora)

Narodil se 5. 5. 1941 v Brně, dětství pak prožil v Němčicích nad Hanou. Po absolvování Jedenáctileté střední školy v Kojetíně získal střední odborné vzdělání na Střední průmyslové škole hornické v Ostravě, kde maturoval v roce 1961. Během studia, v rámci praktického výcviku a brigádnické činnosti, fáral na řadě dolů v ostravsko-karvinském revíru (Důl Jan-Maria, Důl Zárubek, Důl Trojice, Důl Alexander, Důl Šalomoun, Důl Ludvík, Důl Jindřich a Důl Mír 3). Po absolvování školy byl přidělen na Důl Vítězný únor v Ostravě-Přívoze, kde absolvoval práci v několika dělnických profesích. Po ukončení vojenské služby se vrátil na Důl Vítězný únor, zde pracoval na úseku ražení příprav. V květnu 1964 byl převeden do funkce revírníka. Začátečnickou odbornou praxi absolvoval na několika důlních úsecích, jako byly: rubání, přípravy, důlní investice, geologický průzkum, odbor důlního měřictví a geologie a větrání. Poté byl definitivně přidělen jako revírník do úseku příprav. Ke studiu na Vysoké škole báňské v Ostravě – formou studia při zaměstnání - nastoupil v roce 1973, v roce 1974 však studium ze zdravotních důvodů přerušil a byl mu přiznán částečný invalidní důchod. Byl přeřazen z důlních na povrchová pracoviště, zde pracoval na úseku protiprašného technika. V květnu 1975 přešel na podnikové ředitelství Dolu Vítězný únor – do odboru materiálně technického zásobování, zprvu jako referent, později jako samostatný referent nákupu. Kromě základní pracovní náplně spolupracoval s řadou podniků na zavádění nových technologií nástrojů a pneumatických přístrojů do dolů. Během útlumu těžby v ostravské části revíru krátce spolupracoval s odborem ředitelství OKD pro vyrovnávání pohledávek cizích podniků vůči OKD. Ačkoliv mu v té době byla přislíbena další pracovní činnost v utlumovaném podniku Odra (a to v muzejním odboru), byl s ním v roce 1994 ukončen pracovní poměr. Orlovské kontaktní pracoviště ostravské krajské pobočky Úřadu práce České republiky jej proto od 5. prosince 1994 vedlo jako uchazeče o pracovní zařazení, odpovídající jeho vzdělání.

Až v roce 1998 přišla nabídka pracovníků odboru školství a kultury Okresního úřadu Karviná na spolupráci s Muzeem Těšínska. Od 1. září 1998 pak až do odchodu do starobního důchodu 1. září 2005 působil jako vedoucí orlovské pobočky Muzea Těšínska.

Zájem o hornické muzejnictví u něj probudil průkopník budování hornického muzea v Ostravě Ing. Ladislav Hep, CSc. Následovalo studium literatury, archivního materiálu a návštěvy hornických expozic v našich muzeích. Zkušenosti s organizací dobrovolnické klubové činnosti získal ve funkci vedoucího přípravného výboru I. celostátního setkání genealogů a heraldiků v Ostravě v roce 1980, později jako předseda organizace Klubu genealogů a heraldiků Ostrava. V té době také začal publikovat. Aktivně se zúčastňoval seminářů a sympozií s hornickou tématikou. Byl předsedou přípravného výboru Klubu přátel Hornického muzea v Ostravě a 2. 6. 1988 byl zvolen jeho prvním předsedou. Klub byl v té době činný pod hlavičkou Závodního klubu ROH Dolu Vítězný únor. Jako předseda klubu spolupracoval s Komisí pro vybudování muzea hlubinného dolování uhlí v Ostravě, s Odborným výborem číslo XIX. ředitelství OKD, s krajskými odbornými skupinami ČSVTS, s kluby krojovaných horníků i s kluby hornických důchodců. Velmi aktivně se zapojil do řešení problémů, spojených s budováním hornického muzea v Ostravě (dále jen HMO): zasadil se o získání objektů Mototechny (bývalé školy pro revírníky) na vrchu Landek pro hornické muzeum, propagoval hornické muzejnictví na hornické burze, zasadil se o záchranu knihoven z koksovny Karolina a Trojice, připravil znaky HMO a KPHMO, spolupracoval na akci Mládež hornickému muzeu, jednal o vybavení kinosálu budoucího hornického muzea audiovizuální technikou, jednal s vedením Střední průmyslové školy hornické v Ostravě o uvolnění modelů hornických zařízení pro potřeby hornického muzea, požadoval přepracování koncepce HMO. Rozvíjel spolupráci s opavským Ostrojem, Národním technickým muzeem, s podniky mimo revír, vedl jednání s FMPE, VŠB a tiskem. Po přeměně klubu na občanské sdružení v roce 1991 vypracoval nové stanovy a jednací řád klubu a zajistil jeho registraci. Organizoval také jeho sbírkotvornou činnost. Nadále se intenzivně věnoval otázkám spojeným s budováním a činností hornického muzea: žádal FMPE o vrácení mapové dokumentace z původního majetku Dolu Hlubina v Ostravě, oponoval myšlence výstavby ostravského technického muzea, jednal s pracovníky památkové péče o zachování technických památek v revíru, zasazoval se o zaměření štol Albert a František na Dole Anselm, předložil návrh naučné stezky celým revírem, byl spoluautorem memoranda „Pět let činnosti HMO“. V té době byla na něj delegována pravomoc reprezentovat hornické muzejnictví v kraji. Propagoval činnost HMO a klubu. Úspěšně se angažoval při záchraně posledního parního těžního stroje v revíru na Dole Ludvík, pracoval na dílčích scénářích expozic budoucího HMO, řešil otázku právní subjektivity HMO, spolu s Ing. Zdeňkem Paděrou spolupracoval na programu přednášek o hornické historii pro zimní seminář 1993/4 univerzity třetího věku. Ve vlastní činnosti klubu inicioval vydávání Informačního listu (první publikační počin klubu) a zaměřil se na organizování „Cest

za poznáním“ a následném publikování jejich výsledků. Velmi významné bylo také zahájení pravidelných (1x měsíčně) klubových besed (od září 1994). Po negativní změně postojů vedení OKD k muzeu a koncepcí expozic HMO po sametové revoluci zpracoval nezávisle na tom scénáře dílčích pracovních okruhů – větrání, ražení, doprava; budoucí provizorní expozice žádal doplnit o ukázky nářadí u jámové budovy, miniexpozici báňského záchranářství a čerpací techniky. Dále navrhl vybudovat expozici geologického profilu revíru, usiloval o zřízení expozice důlních vod, těžby soli a železa v revíru – vše bohužel bezvýsledně. Byl autorem grafického ztvárnění prvních vstupenek do HMO. Zapojil se do přípravy 4. Mezinárodní konference s názvem „Aktuální problémy hornictví 1994“ a její sekce hornického muzejnictví. Také byl autorem příspěvku a spoluautorem sborníku referátů, přednesených v této sekci. V roce 1994 se podílel na vzniku Nadace Muzeum pod Landekem (nyní Nadace LANDEK Ostrava) - KPHMO byl jednou ze tří zakládajících institucí. Ve spolupráci s Bergbaumuseum Oelsnitz doplnil vývojovou řadu třecích stojek v HMO, přepracoval scénář expozice doprava. Aby mohl dostát všem svým povinnostem v klubu, vzdal se místa předsedy Klubu genealogů a heraldiků Ostrava. Velmi aktivní byly jeho kontakty a spolupráce s hornickými muzejními institucemi u nás – Národní technické muzeum, hornická obec Měděnec, královské hornické město Jihlava, i v zahraničí – muzeum Kerkrade (Holandsko), Wałbrzych, Tarnowskie Góry (Polsko), Oelsnitz a Duisburg (Německo). Delší dobu trvající spory o koncepci a další činnosti muzea s ředitelem HMO od r. 1994 Ing. Stanislavem Vopaskem vyústily v říjnu 1996 rezignací na jeho působení v čele klubu. Tím však neskončila zcela jeho účast na činnosti klubu. Aktivně se podílel svými příspěvky na pracovních seminářích klubu. Jeho další životní osudy byly i nadále silně spojeny s hornickým muzejnictvím. V roce 1997 zahajoval výstavu v Oelsnitz (Německo), nepřestával v jednáních s pracovníky vedení OKD a Ostravského muzea, pokračoval v samostatném poznávání hornických muzeí a expozic. V roce 1997 dostal nabídku z VŠB – TUO na vedení lektorské činnosti při bakalářském studiu montánní turistiky, kterou však nepřijal, avšak ve spolupráci s Ing. Zdeňkem Paděrou vydal skripta (v roce 1996 1. část a v roce 1997 2. část), podílel se na vybudování orlovské pobočky Muzea Těšínska. V roce 2002 přednášel v Theurn (Německo). Pro Vědeckovýzkumný uhelný ústav v Ostravě-Radvanicích zpracoval téma výskytu metanu ve „staré“ Orlové, později zpracoval historii výstupu důlních plynů v současné městské části Orlová-Město. Vypomáhal při identifikaci ústí starých důlních děl v téže lokalitě. Následně byl jmenován do hornické komise Městského úřadu Orlová. Účastnil se hornických konferencí v Chemnitz (Německo) a v Jihlavě. V roce 2010 znovu navštívil polská hornická města, hornické lokality a expozice. Po prodeji hornického muzea společností OKD v roce 2010 společnosti Vítkovice Machinery Group se jeho pozornost znova obrátila k HMO. Usiloval o jeho udržení alespoň v té podobě, v jaké ji převzal nový soukromý majitel, který upustil od muzejní činnosti HMO a přeměnil jej na turistickou destinaci Landek Park s

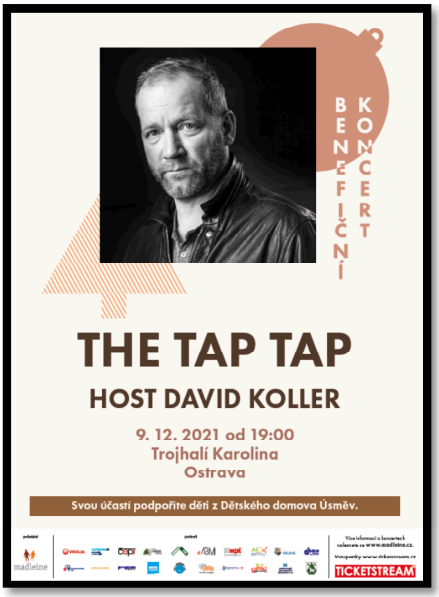
hornickou expozicí a skanzenem, kritizoval nečinnost klubu v této záležitosti – za to byl předsedou klubu nevybíravým způsobem napadán. Pro ČS VTS zpracoval memorandum o zachování HMO, s kritikou poměrů kolem HMO vystoupil ještě na sklonku roku 2012.

S Klubem přátel hornického muzea Ostrava, z. s. se rozloučil v roce 2012 přednáškou o HMO v petřvaldské pobočce klubu. V roce 2018 mu klub udělil u příležitosti oslav 30 let trvání KPHMO **Spolkovou medaili č. 1 „Za rozvoj a šíření hornických tradic a havířského cechu“.** Od té doby se věnuje pouze návštěvám seminářů a poznávání činnosti hornických spolků a institucí doma i v zahraničí.

Mgr. Oldřich Klepek

POZVÁNKY NA ZAJÍMAVÉ AKCE V OSTRAVĚ

Benefiční koncert v Trojhalí Karolina Ostrava

Spolek Madleine se sídlem ve Frýdku-Místku Vás zve na již tradiční šňůru benefičních koncertů s názvem „Děti k dětem“. Neziskový projekt Děti k dětem si klade za cíl finančně podpořit a zapojit do společenského dění handicapované či jinak sociálně znevýhodněné děti, např. i děti havířských rodin. Děti se díky připravované akci spolupodílejí na vystoupení uznávaných umělců. Díky této činnosti pak děti uplatní svou snahu a talent.

Přijďte si poslechnout nevšední benefiční koncert kapely The Tap Tap. Kapela je složená ze studentů a absolventů školy Jedličkova ústavu s kapelníkem Šimonem Ornestem. Speciální benefiční koncert se bude konat 9. 12. 2021 od 19:00 hod v Trojhalí Karolina v Ostravě. Vzácným hostem bude známý zpěvák David Koller, kterého není třeba představovat (viz plakátek akce). Nebudou chybět děti z Dětského domova Úsměv ze Slezské Ostravy a žáci Lidové konzervatoře a Múzické školy Ostrava. Svou účastí podpoříte děti z Dětského domova Úsměv.

Vstupenky lze zakoupit v předprodeji na webové stránce: https://www.ticketstream.cz/vstupenky/beneficni-koncerty. Akci mimo jiné podpořili také Nadace Landek Ostrava, Nadace OKD, Moravskoslezský kraj a další organizace.

Ing. Kateřina Polínková a Ing. Vendula Friedelová

Pozvánka na IX. HAVÍŘSKÝ BÁL ⚒

Soubor lidových písní a tanců Hlubina (dále jen SLPT Hlubina) srdečně zve na tradiční již IX. Havířský bál, který se uskuteční v sobotu 19. 2. 2022 ve Starých koupelnách (Brickhouse) dolu Hlubina v Dolní oblasti Vítkovic v Ostravě (viz plakát IX. Havířský bál).

„Přijďte se pobavit po havířsku do Brickhouse, korona, nekorona“, láká Hlubinsky Štajgr. Šuška se, že budou připraveny hned tři sály a fajnový program na celý večer. Čeká vás slavnostní zahájení, kde předtančí SLPT Hlubina, již tradiční soutěž o „Štajgrovy trencle“ s unikátními úkoly, obvyklá tombola neboli hra o ceny, kde můžete mimo jiné vyhrát pytel hnědého i černého uhlí. V průběhu celého večera vám k tanci a zábavě budou hrát cimbálové muziky, zejména se můžete těšit na cimbálovou muziku Lipka a Gangsters of Swing Orchestra (kapela se nyní nově jmenuje Gangsters & Desperados Orchestra). Na dalším programu usilovně pracuje SLPT Hlubina.

Rezervace budou otevřeny do začátku února 2022. Veškeré informace k bálu najdete na webových stánkách: http://havirskybal.cz/ a nebo na facebokové skupině https://www.facebook.com/HlubinskyStajgr.

Je to výjimečný a hlavně jediný hornický ples, který se bude konat v Ostravě. Proto neváhejte s nákupem vstupenek, rychle mizí. Loni se bohužel ples nemohl konat z důvodů Vládních nařízení ČR v šíření světové pandemie Covid-19 , takže věřte, že o něj bude velký zájem.

Ing. Kateřina Polínková a Hlubinsky Štajgr

PLÁN BESED A SCHŮZÍ NA POBOČKÁCH KPHMO, Z. S.

Plán besed pobočky OSTRAVA v I. čtvrtletí roku 2022, v Restauraci U VLKA v Ostravě-Svinově:

1. beseda: 4. 1. 2022 v 15:00 hod – I v dolech je třeba vidět, přednáší: Osvald Wytrzens, KPHMO, z. s. havířovská pobočka

2. beseda: 1. 2. 2022 v 15:00 hod – Sídliště a průmyslová města na příkladu Ostravy, Havířova a Karviné, přednáší: Mgr. Martin Strakoš, Národního památkového ústav, odborné pracoviště v Ostravě

3. beseda: 1. 3. 2022 v 15:00 hod – Představení knihy „Hornické vdovy“, přednáší: Mgr. Kamila Hladká, Ph.D., autorka hornické knihy, nakladatelka a editorka Dcera sestry, s r. o.

Plán besed pobočky HAVÍŘOV v I. čtvrtletí roku 2022, Loutkový sál Kulturního domu Petra Bezruče v Havířově:

1. beseda: 10. 1.2022 v 16:30 hod – Záchrana horníků z nepřístupného dolu v Chile, přednáší: Václav Smička

2. beseda: 14. 2.2022 v 16:30 hod – Karvinské hornické kolonie, přednáší: Osvald Wytrzens, KPHMO, z. s., havířovská pobočka

3. beseda: 14. 3.2022 v 16:30 hod – Zubní náhrady v každém věku, přednáší: MUDr. Bohdan Kubíček, Zubní ordinace Havířov BK IMPLANT

Plán besed pobočky KARVINÁ v I. čtvrtletí roku 2022, pobočka regionální knihovny v Karviné-Fryštátě:

1. beseda: 26. 1. 2022 v 15:30 hod – Historie těžby uranu na ložisku Rožná, přednáší: Ing. Josef Lazárek, ředitel odštěpného závodu GEAM, DIAMO, s. p.

2. beseda: 22. 2. 2022 v 15:30 hod – Hornické vdovy, přednáší: Mgr. Kamila Hladká, Ph.D., autorka knihy

3. beseda: 30. 3. 2022 v 15:30 hod – O Nadaci Landek Ostrava, přednáší: Ing. Josef Gavlas, předseda Nadace Landek Ostrava

Ing. Kateřina Polínková

První vůz těžby dolu Staříč (14. 12. 1970)

Zdroj: archiv Petr Kubinský

Naši kolektivní členové významní pomocníci v naší práci

HAVÍŘOV

STONAVA

PETŘVALD

HTS® HAVÍŘOVSKÁ TEPLÁRENSKA SPOLEČNOST

OSTRAVA!!!

DOV

OSTRAVA!!! SLEZSKÁ OSTRAVA

DIAMO ODRA o.z.

HLAVNÍ BÁŇSKÁ ZÁCHRANNÁ STANICE OSTRAVA

OSTRAVA!!! PETŘKOVICE

GreenGas capture the energy

Ostrava - Radvanice

Báňské projekty Ostrava, a.s.

KATEK Lead the category

POLCARBO spol. s r.o. Karoja Slwky 621/5 733 01 Karviná - Fryštát

213 RBP zdravotní pojišťovna

Ferrit | GLOBAL MINING SOLUTIONS

zam servis

Sponzoři

Nadace LANDEK OSTRAVA

Na vydávání se podílí

PROPIS TISKÁRNA